

NEW OPERA DAYS OSTRAVA

NO
DO

DNY NOVÉ OPERY OSTRAVA

2. bienále / 2nd Biennial

2014

Ostravské centrum nové hudby a Národní divadlo moravskoslezské
Ostrava Center for New Music and The National Moravian-Silesian Theatre

25 / 06 Divadlo Jiřího Myrona / Jiří Myron Theatre / 19:00

**BERNHARD
LANG** / **Rej**
Re:igen
(2012)

strana / page **07**

26 / 06 Divadlo Antonína Dvořáka / Antonín Dvořák Theatre / 19:00

**MARTIN
SMOLKA** / **Sezname, otevři se!**
The List of Infinity
(2013)

strana / page **23**

27 / 06 Divadlo Jiřího Myrona / Jiří Myron Theatre / 19:00

**PETR
KOTÍK** / **Mistrovská díla (Téměř přednáška)**
Master-Pieces (Almost a Lecture)
(2014)

strana / page **35**

27 / 06 Divadlo Jiřího Myrona / Jiří Myron Theatre / 21:00

**RUDOLF
KOMOROUS** / **No no miya**
(1988)

strana / page **47**

28 / 06 Divadlo Antonína Dvořáka / Antonín Dvořák Theatre / 19:00

**MARTIN
SMOLKA** / **Sezname, otevři se!**
The List of Infinity
(2013)

strana / page **23**

28 / 06 Cooltour — Černá louka / 21:00

**MOJIAO
WANG** / **<Setkání>**
<Encounter>
(2014)

strana / page **63**

Úvody k operám / Pre-performance talks

Vždy 30 minut před představením se koná úvod k operám s autory a/nebo inscenačním týmem /
30 minutes before each performance, the authors and/or production team will present
an introduction to the opera.

V době, kdy píšu tento úvod, umělecký ředitel festivalu Petr Kotík dokončil svou operu. Bude to nejaktuálnější dílo tohoto bienále.

Libreto je pro operu to nejdůležitější, tvrdí Petr Kotík, který to své napsal na základě přednášky Gertrudy Steinové. Co jsou to mistrovská díla a proč je jich tak málo. Také proto to zdržení. Naopak s velkým předstihem došlo k objednávce nové opery od skladatele Martina Smolky, a to díky Národnímu divadlu moravskoslezskému. „Rok české hudby“ prostřednictvím Ministerstva kultury poskytl zázemí pro zhotovení a realizaci díla. Vlastně to byla první „jistá“ opera na programu letošního čtyřdenního NODO (oproti prvnímu bienále jsme o den a operu delší!). Petra Kotíka zase o jeho první operu požádal Jiří Nekvasil. Bývalá studentka Rudolfa Komorouse z Kanady Rita Ueda si během loňských Ostravských dnů živě vybavila kanadské provedení opery No no miya. Rudolf Komorous nadšeně poskytl svůj notový materiál a přes telefon z Victorie v Britské Columbii také cenné rady. Ještě studentku z Pekingu a New Yorku, třicetiletou Mojiao Wang, jsem o napsání její první opery poprosila poté, co se jako rezidentka loňských Ostravských dnů „vyšvihla“ svou vokální kompozicí.

Stále zůstával prostor pro „dovezené“, ve standardním čase nastudované a už jinde provedené dílo. Možností se nabízelo více, ale nakonec jsme si vybrali nám blízkého Bernharda Langa, rakouského lektora Ostravských dnů, který ze svého rozsáhlého operního díla dal tip na to nejnovější. Jeho opera Re:igen měla premiéru letos v dubnu na Schwetzingen SWR Festspiele. S jeho laskavým svolením uvedeme inscenaci také v Ostravě.

Základem NODO je opět Ostravská banda a spolupráce s vynikajícími pěvci z celého světa. Časové možnosti zkoušení přímo na jevišti jsou omezené na minimum, což je dáno také náročným provozem čtyřsouborového divadla. Věřím, že toto „přitlačení ke zdi“ dostane z inscenátorů oper to nejlepší. Děláme, co můžeme, říká v takových situacích spoluzakladatel NODO Petr Kotík.

Novinkou letošního bienále je „neoperní“ prostor – multižánrový Cooltour, kde se uskuteční poslední opera NODO. Letos se také poprvé, díky Dítě Eibenové, konal v Ostravě od začátku června doprovodný festivalový program – zahrnoval přednášku o osobnosti Gertrudy Steinové, téma japonského divadla nó, video operu, se kterou se prezentovali slovenští kolegové, i hudební workshop pro děti v provedení newyorského dua String Noise. Propojili jsme se tak s ostravským Antikvariátem a klubem Fiducia a s PLATO – platformou (pro současné umění) Ostrava.

Na realizaci letošního NODO má opět velký podíl Valerie Hendrychová z NDM a Kristýna Konczynová z Ostravského centra nové hudby. Největší podporu získalo NODO od statutárního města Ostravy. Děkujeme za důvěru.

Český rozhlas i letos zaznamená téměř všechny opery NODO a Česká televize připraví z festivalu dokument s otázkou Co je nová opera a jak se jí daří?. Dny nové opery Ostrava se snaží přispět do diskuse na toto téma a nabídnout prostor také pro Vaše otázky i možné odpovědi na ně. Ať se NODO 2014 vydaří!

Renáta Spisarová
výkonná ředitelka Ostravského centra nové hudby

As I am writing this introduction, the festival's artistic director, Petr Kotík, has just finished his opera. It will be the most current work of this biennial.

The libretto is the most important thing for an opera, claims Petr Kotík, who wrote his own libretto based on the Gertrude Stein's lecture What are master-pieces and why are there so few of them?. That is also the reason for the delay. On the other hand, the new opera by composer Martin Smolka was commissioned very much in advance, thanks to the National Moravian-Silesian Theatre. Mediated by the Ministry of Culture, the "Year of Czech Music" provided the background for the production and realization of the work. Actually, it was the first 'sure' opera at this year's four-day NODO programme (as compared to the first biennial, we are a day and an opera longer!). Petr Kotík was asked to write his first opera by Jiří Nekvasil. A former student of Rudolf Komorous, the Canadian composer Rita Ueda, vividly recalled the Canadian production of No no miya. Rudolf Komorous keenly provided his score and also, over the phone from Victoria, British Columbia, precious advice.

I asked the thirty-year-old Mojiao Wang, still a student in Beijing and New York, to write her first opera after she 'swung up' with her vocal composition as the resident of last year's Ostrava Days. Still, there was space left for an 'imported' work, staged in a standard time-schedule and already produced. We had many pieces to choose from but finally we decided for Bernhard Lang, close to us, the Austrian lector at Ostrava Days. Of his wide operatic oeuvre, he gave us tip to his newest work. His opera Re:igen was premiered this April at the Schwetzingen SWR Festspiele, and with its kind permission we will present the production in Ostrava, too.

NODO once again depends on Ostravská banda and cooperation with excellent singers from all over the world. The rehearsal time at the stage is reduced to minimum, given, among other reasons, the demanding operation of a four-ensemble theatre. I believe that this 'pressing to the wall' of the operas' producers will result in the best. "We'll do our best" is what the NODO co-founder Petr Kotík usually says in such situations.

This year's innovation is a 'non-opera' space: the Cooltour Multidisciplinary Arts Centre, where the last opera of NODO will be performed. Also, this year, for the first time, thanks to Dita Eibenová, an accompanying festival programme took place in early June. It included a lecture on the personality of Gertrude Stein, the Japanese noh theatre theme, and a video opera presented by our Slovak colleagues, as well as a musical workshop for children led by the New York duo String Noise. We have thus interconnected NODO, the Fiducia antiquarian bookshop and club, and PLATO – platform (for contemporary art) Ostrava.

Once again, a large share of this year's realization of NODO was taken by Valerie Hendrychová of the NMST and Kristýna Konczynska of the Ostrava Center for New Music. NODO obtained the largest support from the City of Ostrava. Thanks for the trust in us.

This year, too, Czech Radio will record almost all the NODO operas and Czech TV will prepare a festival document focused on the question What is new opera and how it is doing? New Opera Days Ostrava tries to contribute to the discussion on this issue and to offer a space for your own questions as well as possible answers. We wish NODO 2014 every success!

Renáta Spisarová
Executive Director of Ostrava Center for New Music

Druhé bienále festivalu NODO (Dny nové opery Ostrava), společného projektu Národního divadla moravskoslezského a Ostravského centra nové hudby, pokračuje v konceptu úspěšného prvního ročníku, který dále rozšiřuje a rozvíjí. Nápad, který vznikl z bytostné potřeby hledání možného realizačního prostoru pro novou operu bezprostředně po skončení Ostravských dnů v srpnu 2011 a který se nám podařilo uvést společnými silami v život již 1. ročníkem v červnu 2012, vychází z tvůrčího využití uměleckého, produkčního, realizačního potenciálu, možností a zkušeností těchto dvou etablovaných kulturních institucí působících v Ostravě. Tato synergie, spojená s přesvědčením o nutnosti tohoto kroku, umožnila vznik u nás neexistující důležité platformy, místa pro realizaci, konfrontaci, diskuzi, vznik nových děl, tvůrčí laboratoř zkoumající možnosti nové opery (chcete-li hudebního divadla) dneška – druhého desetiletí 21. století. Letošní ročník, programem bohatší než ten předchozí, je opět sledem bud českých, nebo světových premiér.

Program přináší na jedné straně nové dílo renomovaného a v Ostravě díky Ostravským dnům známého rakouského skladatele Bernharda Langa Rej, které mělo svou světovou premiéru před pár měsíci na Festivalu SWR v německém Schwetzingenu, a ve spolupráci s tímto festivalem máme možnost ji uvést i na letošním NODO, a zároveň ve světových premiérách zazní nová díla, vzniklá na objednávku festivalu, v našich originálních produkcích. Můžeme se setkat s novými kompozicemi renomovaných skladatelů Martina Smolky a Petra Kotíka, v české premiéře poprvé u nás zazní scénické dílo již přes čtyři desetiletí v Kanadě žijícího českého skladatele Rudolfa Komorouse. Všechny tyto projekty jsou zároveň součástí celoročního projektu Rok české hudby 2014 v Národním divadle moravskoslezském. Zejména skladatelská tvorba a životní osudy jak Petra Kotíka, tak Rudolfa Komorouse jsou dalším příspěvkem k hledání odpovědí na otázky projektem kladené, tedy: Co je česká hudba? Kdo je to český skladatel? Uvedení těchto děl, včetně realizace objednávky nového díla u Martina Smolky, je dalším naplněním našeho motta pro Rok české hudby „Tradici udržujeme tím, že ji rozvíjíme!“.

Program doplní nové dílo mladé čínské autorky Mojiaoy Wang, rezidentky loňských Ostravských dnů, které zazní mimo naše „kamenná“ divadla v Multizánrovém centru současného umění Cooltour.

Čeká nás tedy 5 nových oper, 4 večery, kterým předcházelo několik doprovodných programů, a věřím, že to bude řada inspirativních a jedinečných setkání s novou operou, za která jsem vděčen a na která se velmi těším.

Děkuji Petru Kotíkovi a Ostravskému centru nové hudby, taktéž i všem skvělým profesionálům z našeho Národního divadla moravskoslezského, zúčastněným na projektu, za jejich úsilí a za jejich nadstandardní práci. Díky nim se NODO opět může konat, navíc v takovéto šíři a kvalitě.

Vždyť každý večer festivalu je vlastně jedinečným originálem přesahujícím běžnou repertoárovou divadelní praxi, který u nás nemá obdoby.

Jiří Nekvasil
ředitel Národního divadla moravskoslezského

The second biennial of the NODO festival (New Opera Days Ostrava), a collaborative project of the National Moravian-Silesian Theatre and the Ostrava Center for New Music, continues the concept of the successful first festival, broadening and developing it. The idea sprang up immediately after the end of the Ostrava Days in August 2011 due to the essential need to find a potential space for realization of new opera. By joint action, we managed to mount the first biennial already in June 2012, thanks to the creative use of artistic, production, and realization potential, and the capacity and experience of these two well-established cultural institutions in Ostrava. This synergy, together with the belief in the necessity of such a project, allowed an important platform, previously non-existent in our country, to come into existence: a place where new works can be realized, confronted, discussed, and conceived, a creative lab exploring the potential of new opera (or music theatre) today – the second decade of the 21st century. This year's festival, richer in its program than the previous one, is again a sequence of either Czech or world premieres.

The program features a new piece, Re:igen, by the renowned Austrian composer Bernhard Lang, familiar in Ostrava due to his participation in the Ostrava Days festival. Re:igen had its world premiere several months ago at the SWR Festival in Schwetzingen, Germany; in co-operation with this festival, we can present it also at this year's NODO. The program also features world premieres of new works that were commissioned by our festival, in our original productions. We can experience new compositions by the well-known Czech composers Martin Smolka and Petr Kotík. In a Czech premiere, we will hear No No Miya by Rudolf Komorous, a Czech composer who has lived in Canada for more than four decades. At the same time, all these projects participate in the year-long project Year of Czech Music 2014 at the National Moravian-Silesian Theatre. The composition and life stories of both Petr Kotík and Rudolf Komorous, in particular, further contribute to the search for the answers to the questions that Year of Czech Music places: what is Czech Music, who is a Czech musician? Production of these works, including the realization of a new work commissioned from Martin Smolka, is another fulfilment of our motto for the Year of Czech Music: "Keeping the tradition alive by developing it."

The program is completed by a new piece by the young Chinese composer Mojiao Wang, a resident student of last year's Ostrava Days, in the Cooltour Multidisciplinary Contemporary Arts Centre.

Therefore there are 5 new operas ready for us, 4 evenings preceded by several accompanying programs. I am grateful for and look forward to a sequence of inspiring and unique meetings with new opera.

Thanks are due to Petr Kotík and the Ostrava Center for New Music, as well as to all the excellent professionals from our National Moravian-Silesian Theatre who participated in the project, for their efforts and their outstanding work. Thanks to them, NODO can take place once again, and in such a range and quality.

After all, each evening of the festival is in fact a unique original, transcending the common repertory theatre practice that has no parallel in our country.

Jiří Nekvasil
National Moravian-Silesian Theatre director

**BERNHARD
LANG**

**Rej
/ Re:igen**
(2012)

25 / 06

Divadlo Jiřího Myrona
Jiří Myron Theatre

19:00

BERNHARD
LANG

Rej
Re:igen
(2012)

Libreto Michael Sturminger podle stejnojmenné hry Arthura Schnitzlera /
Libretto by Michael Sturminger, based on *Reigen* by Arthur Schnitzler

Dirigent / Conductor

Režie a scéna / Director and Stage Designer

Kostýmy / Costume Designer

Video

Světlo / Lighting

Zvuk / Sound

Rolf Gupta

Georges Delnon

Claudia Irro

Yvonne Mohr

Wolfgang Philipp

Otakar Mlčoch

Prostitutka / Prostitute

Policista / Policeman

Služebná / Školačka / Handmaid / Schoolgirl

Mladý muž / Herečka / Young Man / Actress

Mladá žena / Young Woman

Manžel / Soukromník / Husband / Freeholder

Autor / Writer

Almerija Delic

Cornel Frey

Lydia Brotherton

Alin Deleanu

Amélie Saadia

Kai-Uwe Fahnert

Lasse Penttinen

Ostravská banda

Ve spolupráci s / In cooperation with Schwetzingen SWR Festspiele

100 min.

V německém originále s českými titulky / In German original with Czech subtitles

Česká premiéra / Czech Premiere

Děj

Deset setkání, deset dialogů, deset milostných aktů. Přes hranice společenských tříd se setkávají prostitutka, policista, služka, mladý muž, mladá žena, manžel, školačka, autor, herečka a soukromník. V tomto pořadí, ve stále nových konstelacích, se předvádějí vztahy odehrávající se mezi póly moci a podřízenosti, aktivity a pasivity, lži a pravdy. Jakkoli se lidská přání i strachy liší, životní lež je jim společná a ve hře se s ní vyrovnávají. A ač zaujmají ve společnosti různá postavení, s láskou zacházejí všichni jako s výměnným artiklem.

Norbert Abels

O **opeře** REJ / RE:IGEN

Není to lehká komedie o svádění, spíše intimní portrét cirkulace kapitalistické zbožní produkce v soukromé oblasti měšťanské společnosti, v sexuální sféře. „Je to Vaše nejlepší práce,“ chválil Hugo von Hofmannsthal odvážný sled scén svého přítele. Básník a lékař Arthur Schnitzler, kterého Sigmund Freud kdysi označil za zvláštní druh dvojníka, diagnostikoval obscénně patriarchální zákon existence oné společnosti právě tam, kde – doslova řečeno – dospěla k vyjádření „nejztělesněnější“. Deset dialogů obsahovalo – a opět to lze chápat doslova – deset aktů, naznačených pouze pomlčkami. Hra vyvolala jeden z nejoprávněnějších divadelních skandálů 20. století a vedla roku 1921 k neslavně proslulému procesu. Znechucen pseudomoralistickými a bigotními útoky na svou osobu Schnitzler nařídil, že se hra smí na jevišti znovu objevit teprve padesát let po jeho smrti. Vídeňský dramatik tušil, že až „ten kus někdo po stu letech vyhrabe, objasní to charakteristickým způsobem část naší kultury“.

Tak dlouho nehodlali rakouský skladatel Bernhard Lang a jeho libretista Michael Sturminger, ani režisér a intendant festivalu ve Schwetzingenu Georges Delnon čekat. V Langových kompozicích, které se dají stěží žánrově zařadit, hraje velkou roli formotvorný princip opakování v neustálých transformacích. Jeho divadlo opakování

přitom naznačuje jakousi *formu kritiky*. V *Re:igen* člení Bernhard Lang repetitivní a neustále vážnou monotonií Schnitzlerových erotických aktů kongeniálně sobě vlastními hudebními prostředky. Pro režiséra Georgese Delnona spočívá základní potenciál v nepoddajné struktuře deseti rovnocenných scén, v nejmenších odchylkách se projevuje centrum společného zájmu, neustále *pudově hnaný člověk*.

Georges Delnon

RE:IGEN [RE:WIND]

Nepřekvapuje, že podobenství Arthura Schnitzlera z roku 1920 podléhá stále novým interpretacím, zhudebněním (remixům), a bude tomu tak i nadále. Už sama tato okolnost odpovídá opakování určitého tématu, jaké trvá po desetiletí, jako jakási „historická smyčka“, v níž se aktuální duch nějaké epochy manifestuje stále stejnými příběhy. Tento Schnitzlerův teorém (používám toto slovo jako vědomý odkaz na stejnojmenný film Piera Paola Pasoliniho) v sobě nese moment „neustále se vracejícího“ právě tak jako „proměnlivého“, SOUČASNĚ ale vypovídá o neproměnlivosti jako o proměňujícím se. Umělecká dráždivost spočívá v tom, že tento teorém lze stále znovu přezkoumávat, ptát se po něm, přijatelně ho vykládat a společenský pohyb tak předvádět v neproměnnosti určitých procesů.

V opakování spočívá rozdílnost.

Schnitzlerem stanovený princip příčného řezu sociálními vrstvami platí i dnes, pouze v průběhu desetiletí nastaly značné změny ve složení a vnímání těchto vrstev. Na jedné straně tedy zůstává stále existující (milostný) rej; ostrý řez proměňující se společností odkrývá její aktuální tektoniku. V našem naznačení se to neděje impresionisticky, pateticky, psychologicky, nýbrž mechanicky, pudově, determinovaně. Rozpoznáváme ostinato fyzické a psychické záměny jako formu jednání, jako debatu dvou lidí, redukovanou na tento centrální bod, debatu, v níž jde o pojmy jako láska, rozkoš, sexualita, žádost či strach. Schnitzlerovo drama se nám jeví jako část ducha doby, který staví velkou touhu po emocích

a velkých citech na hlavu a zpochybňuje je. Michael Sturminger text ještě poněkud zjednodušil, nepatrně zkrátíl a zevšeobecnil, ve své substantci však zůstává zcela a jedině textem Schnitzlerovým. *Re:igen / Rej* předvádí jednající lidi ve smyslu akce – reakce i ve smyslu jednáním puzeých.

Abychom tento dojem teorému ještě zdůraznili, je základem naší práce pevná struktura. V kompozičním stylu Bernharda Langa jsou opakování a odchylky povýšeny na princip; deset scén komponuje jako rovnocenné. Už na počátku tvůrčího procesu jsme dohodli, že každá scéna bude trvat přesně deset minut, tím bude dána jasná časová struktura. Těchto deset scén by bylo možno položit přes sebe, nechat je probíhat simultánně a porovnávat je: Kde je jednání identické, kde se odlišuje?

V popředí je vždy pudem hnaný člověk – jeho výraz, jeho pohyby, jeho chování, jeho hra (na schovávanou). Člověk, chycený ve svých nutkáních a touhách, který se sebou a svým protějškem provozuje obchod (nebo jej musí provozovat). Naše studie je pokusem o zachycení nejmenších odchylek od známých vzorců; chce oddělit domnělé vítěze a poražené; obchodování (s láskou) ukázat v jeho nesmlouvavosti.

Občas je horším podvodem na milence držet v náručí ji než nějakou jinou. Vůbec netušíš, v jak velké společnosti se občas nacházíš, i když si myslíš, že jsi se svou milou sám. Jsou s vámi mnozí, o nichž nic nevíš: její minulí milenci – a mnozí, o nichž nic neví ani ona: její budoucí milenci.

Ještě není rozhodnuto, co je pošetilejší: učinit svou milenkou svou ženu, nebo svou ženu svou milenkou.
Arthur Schnitzler

Bernhard Lang se narodil roku 1957 v Linci. Nejprve studoval hudbu na Brucknerově konzervatoři v rodném městě, od roku 1975 pak filozofii a germanistiku, teorii jazzu, klavír, harmonii a skladbu ve Štýrském Hradci. Na Institutu pro elektronickou

hudbu a akustiku (IEM) ve Štýrském Hradci se zabýval elektronickou hudbou a počítačovou technologií. Lang vyvinul software CADMUS in C++ (vývojové prostředí pro počítačově podporovanou skladbu). 2004/2005 absolvoval stipendijní pobyt v Mezinárodním domě umělců ve Villa Concordia v Bamberku. Od roku 2003 vyučuje jako mimořádný profesor skladby na Umělecké univerzitě ve Štýrském Hradci. V současném semestru zastává místo hostujícího docenta na Vysoké škole v Lucernu. Na přelomu století se začal intenzivně zajímat o tanec; tehdy vznikly společné práce s choreografy Xavierem Le Roy, Willi Dornerem a Christine Gaigg. Díla Bernharda Langa byla uvedena na festivalech nové hudby v Darmstadtu, Donaueschingenu, Wittenu a Salcburku, roku 2006 se staly jeho práce těžištěm festivalu Wien Modern. V sezóně 2007/08 působil jako „composer in residence“ divadla v Basileji, dalšího roku jako „capell-compositeur“ Saské státní kapely v Drážďanech. Roku 2008 obdržel Hudební cenu města Vídně. Je lektorem Ostravských dnů. V letech 2000–2002 vytvořil Lang své první velké jevištní dílo ve tvaru hudebního vyprávění *Theater der Wiederholung* (Divadlo opakování) a tím zároveň předložil svůj kompoziční program. S Michaelem Sturmingerem, autorem textu k *Re:igen*, vzniklo dílo *Odio Mozart / I hate Mozart* k Mozartovu jubilejnímu roku 2006. Už při Festivalu ve Schwetzingenu roku 2007 se představil Lang svým dílem *Der Alte vom Berge* (Stařec z hor). Následovalo hudební divadlo *Montezuma* v Národním divadle v Mannheimu v sezóně 2010/11. Na základě objednávek z Mannheimu a Klagenfurtu vznikla díla *Golem* a *Hemma*, která mají být brzo provedena.

Libretista **Michael Sturminger** pracuje od roku 1990 jako autor a režisér ve filmu, činohře i opeře. Jeho kariéra je spjata s působením v Mariinském divadle v Sankt Petěrburgu, s Aalto-Theater v Essenu, s vídeňskou Lidovou operou, s Městským divadlem v Klagenfurtu, s operními divadly ve Štýrském Hradci, Kolíně n. R., Wiesbadenu, Wuppertalu, Gelsenkirchenu, Winterthuru, Krefeldu, Mönchengladbachu a v Zemském divadle v Innsbrucku. Sturminger hostoval při festivalu Wien Modern, při Rúském festivalu v Recklinghausenu,

na festivalu Pražské jaro, festivalu Bílé noci v Sankt Petěrburgu, na festivalech v Sydney, Torontu a Salcburku. Režíroval řadu produkcí soudobého hudebního divadla jako *Le Grand Macabre* Györga Ligetiho, komorní operu Heinze Karla Grubera *Gloria* pro Wien Modern, *Weißer Rose* (Bílá růže) Udo Zimmermanna jako produkci Vídeňské státní opery v Rakouském parlamentu a světovou premiéru *Der Herr Nordwind* (Pan Severní vítr) H. K. Grubera a H. C. Artmanna v opeře v Curychu či *Gormenghast* Irmina Schmidta. Pro Bernharda Langa napsal a inscenoval Sturminger v Divadle na Vídeňce světovou premiéru *I hate Mozart*. V létě 2014 bude v Bregenzi uvedena v jeho režii světová premiéra opery H. K. Grubera *Geschichten aus dem Wienerwald* (Povídky z Vídeňského lesa), k níž napsal libreto podle Ödöna von Horvátha. Po dokumentárním filmu *Zur Lage* (K situaci) a celovečerním filmu *Hurensohn* (Syn děvky, 2004, cena za režii na Festivalu Maxe Ophülsa) následoval roku 2008 dokumentární film *Malibran Rediscovered* (Znovuobjevená Malibran) o cestě Cecilie Bartoli ve stopách zpěvačky Marie Malibran. Roku 2008 vytvořil Sturminger text k hudebnímu divadlu *The Infernal Comedy* (Pekelná komedie) s dirigentem Martinem Haselböckem a Johnem Malkoviche, uvedenému do roku 2013 ve více než 40 městech. Roku 2011 vytvořil s Malkoviche a Haselböckem hudební divadlo *The Giacomo Variations*, které přijde na podzim 2014 pod názvem *Casanova Variations* do kin ve verzi s Johnem Malkoviche, Veronikou Ferres, Fanny Ardent a operními zpěváky jako Miah Persson, Anna Prohaska, Barbara Hannigan, Jonas Kaufmann, Kate Lindsey, Topi Lehtipuu, Kirsten Avemo, Florian Boesch a Christopher Purves.

Rolf Gupta byl šéfdirigentem Norského rozhlasového orchestru (KORK) a šéfdirigentem a uměleckým vedoucím norského Kristiansand Symfoniorkester. Úzce spolupracoval se skladateli jako jsou Luciano Berio, Magnus Lindberg, Gérard Grisey, Per Nørgård, Rolf Wallin, George Benjamin a zvláště Hans Werner Henze, jehož díla uvedl se Scharoun Ensemble Berlínských filharmoniků, s Filharmonii Oslo, Ruským národním orchestrem, Symfonickým orchestrem Západoněmeckého rozhlasu a se Symfonickým rozhlasovým orchestrem

Berlín. Rolf Gupta dirigoval už roku 2007 *Starce z hor* Bernharda Langa při Festivalu ve Schwetzingenu. Řídil mj. Verdiho operu *La Traviata* (v režii Achima Freyera) v Národním divadle v Mannheimu, Henzeho *Prince z Homburgu* v nizozemské Národní opeře v Enschede, Griegova *Peer Gynta* se Symfonickým orchestrem Švédského rozhlasu, Norskou národní operou a sborem Mariinského divadla. Byl uměleckým vedoucím hudebního festivalu MAGMA 2002 v Berlíně a hudebního festivalu Kristiansand. Jeho skladba *Chiaroscuro* byla uvedena při 45. skladatelském pódiu pořádaném organizací UNESCO roku 1998 a vyšla na CD u firmy Aurora.

Režisér **Georges Delnon** studoval dějiny umění a hudební vědu na univerzitách v Bernu a Fribourgu. Jako režisér se posléze soustředil především na hudební divadlo. Dosud inscenoval mj. v Paříži, Mnichově, Barceloně, Basileji, Ženevě, Buenos Aires, Frankfurtu n. M., Hannoveru, při Lucernském festivalu a Festivalu ve Schwetzingenu, načež se roku 2009 stal intendantem hudebně-divadelních produkcí tohoto festivalu. Hned první z jeho období, *Proserpina* Wolfganga Rihma v režii Hanse Neuenfelse, byla označena jako „Světová premiéra roku 2009“. Roku 2010 inscenoval *Aidu na Rýně* pro švýcarskou televizi a stanici 3 SAT. Připravil rovněž filmovou verzi *Re:igen*, předtím, než došlo ke světové premiéře tohoto díla na scéně ve Schwetzingenu. 1996–1999 byl Delnon intendantem divadla v Koblenzi, 1999–2006 intendantem Státního divadla v Mohuči, od roku 2006 je intendantem divadla v Basileji, které bylo za jeho vedení v letech 2009 a 2010 jmenováno „Operním divadlem roku“. Georges Delnon působil 2002–2006 jako profesor scénické tvorby na Rýnsko-falcké vysoké hudební škole a je čestným profesorem Gutenbergovy univerzity v Mohuči. Od sezóny 2015/2016 nastupuje Delnon jako intendant Státní opery v Hamburku.

Claudia Irro studovala v Mnichově módní design a od roku 2013 kostýmní výtvarnictví u prof. Reinharda von der Thannen na Vysoké škole aplikovaných věd (Hochschule für angewandte Wissenschaften) v Hamburku. Od roku 2009 působila

jako asistentka mj. v divadle v Basileji, v Komorním divadle v Mnichově, ve Státní činohře v Drážďanech a při Bienále soudobého divadla v Mnichově, podílela se na inscenacích Sebastiana Baumgartena, Christopa Marthaler a Benedikta von Peter. Od roku 2011 pracuje jako kostýmní výtvarnice ve svobodném povolání. Spolupráce s Marií Bues ji přivedla do divadla v Osnabrücku a divadla Rampa ve Stuttgartu (2014). V letech 2011 a 2013 spolupracovala s režisérkou Antje Schupp v Basileji, dále navrhovala kostýmy pro Národní divadlo v Mannheimu a pro Bavorskou operu. Od roku 2010 se podílí na performancích a výstavách skupiny RATTEHAWAII, mj. na projektu „Utopia Parkway“ ve Stuttgartu či „Plattform UND7“ v Karlsruhe. Její spolupráci na inscenaci *Re:igen* předcházela roku 2012 operní produkce s Georgesem Delnonem v Biwako Hall v Japonsku.

Filmařka a vizuální umělkyně **Yvonne Mohr** žije a pracuje v Karlsruhe a Berlíně. Studovala grafický design na École des Arts Décoratifs Strasbourg a vizuální komunikaci a experimentální filmovou tvorbu u Heinze Emigholza a Valie Export na Umělecké univerzitě v Berlíně. Od roku 1994 vytvořila četné filmové produkce a videoinstalace ve spolupráci s choreografy, skladateli a výtvarnými umělci, mj. s Williamem Forsythem, Karlheinzem Stockhausenem, Jorje Lopezem, Richardem Barrettem, Imi Knoebelem či Michaellem Stevensonem, často také pracuje s Centrem umění a technologie médií v Karlsruhe. Kromě uměleckých prací představených na mnoha festivalech realizuje videodokumentaci uměleckých a divadelních projektů, podílí se na scénických výpravách a vytváří dokumentární filmy pro kino a televizi.

Almerija Delic je členkou souboru divadla v Osnabrücku. Před tímto angažmá zpívala v Mladém souboru Státního divadla v Mohuči, kde mj. účinkovala v *Macbethovi* Salvatora Sciarrina. Pohostinská vystoupení ji vedla do Městského divadla v Gießen, kde ztělesnila hraběnku Geschwitz v Bergově *Lulu*, na festivalu Ars&Musica Antiqua vystoupila jako Ottavia v Monteverdiho *Korunovaci Poppey*. Jako koncertní

pěvkyně účinkovala s Filharmonií Essen v tamním bývalém uhelném dole Zeche Zollverein proměněném v kulturní středisko, v Hudebním spolku ve Vídni či s dirigentem Michaellem Hofstetterem na festivalu v Ludwigsburgu. Delic spolupracuje se skladateli Bernhardem Langem, Wolfgangem Rihmem, Dirkem Reithem, Günterem Steinkem, Karlheinzem Esslem a Peterem Kieferem. Studovala na Folkwang-Hochschule v Essenu, v Mohuči a ve Štýrském Hradci. Je podporována na základě stipendií Forum Tiberius, Villa Musica, nadace Richarda Wagnera a nadace Walter-Kaminsky.

Cornel Frey studoval zpěv v Bernu a je nositelem cen na podporu mladých umělců Orpheuskonzerte v Curychu a nadace Fritze Gerbera v Basileji. Z Mezinárodního operního studia v Curychu přešel roku 2003 do Wuppertalu a od sezóny 2009/10 byl angažován v Bavorském státním divadle (Gärtnerplatz) v Mnichově. Zde ztělesnil Truffaldina v Prokofjevově opeře *Láska ke třem pomerančům* a Lindora v Rossiniho *Italce v Alžíru*. Zároveň působil jako docent pěvecké výuky na Vysoké hudební škole v Mnichově / Bavorské divadelní akademii. V Bavorské státní opeře debutoval roku 2011 v *Carmen* za řízení Dana Ettingera. S počátkem sezóny 2012/13 se stal Cornel Frey členem souboru Německé opery na Rýně v Düsseldorfu / Duisburgu. Vystupoval na festivalu Styriarte ve Štýrském Hradci, na Lucernském festivalu a při Wiener Festwochen, kde zpíval roku 2005 v Mozartově opeře *Lucio Silla* za řízení Nikolause Harnoncourta. Na jaře 2013 ho bylo možno slyšet jako Evangelistu v Bachových *Matoušových pašijích* pod taktovkou Antonia Pappana v Accademia Nazionale Santa Cecilia v Římě.

Sopranistka **Lydia Brotherton** obdržela bakalářský titul v oboru hudba na Brown University a pak pokračovala v magisterském studiu na Boston University v oboru Zpěv a historicky poučená interpretace. Jako stipendistka Fulbrightovy nadace studovala na švýcarské Schola Cantorum Basiliensis. Mezi její poslední role patří soprány v Dittrichově *Die Verwandlung* / *Die Blinden* v nastudování Berlínského

státní opery v Schillerově divadle a v Pousseurově *Votre Faust* ve švýcarském Theater Basel a berlínském Radialsystem V, dále v Charpentierových operách jako Enone / *Orphée* a Amaranthe / *Le Couronne de Fleurs* na Boston Early Music Festival, který byl nominován na GRAMMY. Jako další lze uvést role Galatey v Händelově *Acis & Galatea* a Venus v Blowově *Venus and Adonis* v nastudování Benjaminu Bayla. Podílela se také na provedení Monteverdiho *Pianto della Madonna* a Bachových *Matoušových pašijí* s Berlin Baroque v berlínské KMS Philharmonie, *Mše h moll* pod vedením Sigiswalda Kuijken, *Janových pašijí* s Markem Padmorem a BWV 29 v bostonské Symphony Hall s Harrym Christophersem. Pro CPO nahrála s Boston Early Music Festival Charpentierovy opery *Actéon*, *Orphée* a *Le Couronne de Fleurs* a Blowovu *Venus and Adonis*. Natáčí také pro značky Harmonia Mundi France, Raumklang, WDR a SONY Classical.

Alin Deleanu debutoval jako dvacetiletý v Donizettiho *Nápoji lásky* (Belcore) a v Bizetově *Carmen* (Dancaïro) v rumunské Národní opeře v Jassy. Roku 2012 uzavřel studium zpěvu na Vysoké hudební škole Hannse Eislera v Berlíně. Absolvoval mistrovské kurzy mj. u Andrease Scholla, Barbary Schlick a Konrada Junghänela. Roku 2009 zpíval ve Státním divadle v Braunschweigu titulní roli v soudobé dětské opeře *West Zeit Story* Juliane Kleinové. Roku 2010 změnil hlasový obor a jako altista vystoupil na festivalu staré hudby v Cambridgi, v Händel-Haus v Halle, v berlínském Konzerthausu a při Telemanových slavnostech v Magdeburgu, ve Staré opeře ve Frankfurtu n. M., v sále Berlínských filharmoniků a ve frankfurtské Opeře. Spolupracoval s režiséry a režisérkami Tatjanou Gürbaca, Sandrou Leupold a Peerem Boysenem. Alin Deleanu je členem Mladého souboru Státního divadla v Mohuči.

Amélie Saadia získala v oboru zpěv jako sedmnáctiletá Prix du Plus Jeune Espoir v Paříži při Union Française des Artistes Musiciens, roku 2011 získala cenu Austria Barock Academy a cenu DAAD (Deutscher Akademischer Austauschdienst / Německá akademická

výměnná služba) Univerzity umění v Berlíně, kde studovala zpěv. Na jevišti se objevila mj. jako Conception ve *Španělské hodině* Maurice Ravela (Hebbelovo divadlo v Berlíně), Jeníček v Humperdinckově *Perníkové chaloupce* (Komorní opera Drážďany) a Polly v *Žebrácké opeře* Johna Gaye (Opernale 2012). V berlínském Konzerthausu zpívala sólo v Pergolesiho *Stabat Mater* (2011) a v Rossiniho *Petite Messe Solennelle* (2013, Young Euro Classic Festival). Vystoupila na hudebních festivalech ve Francii a v Turecku (4. Bodrum Barock Festival 2013). Od sezóny 2013/14 je členkou souboru divadla v Heidelbergu, kde před nedávnem ztělesnila roli Družky v německé premiéře opery Christiana Josta *Rumor*.

Kai-Uwe Fahnert studoval v Lipsku a Hamburku. Roku 1990 debutoval v Anhaltském divadle v Dessau, 1999–2001 byl angažován v Halberstadtu. V následujících letech účinkoval jako umělec bez angažmá ve Státním divadle v Braunschweigu, dále v Kasselu, Cottbusu a v Národním divadle ve Výmaru, v opeře v Chemnitz a v Brémách. Úzká spolupráce ho váže k Akademii staré hudby v Berlíně, s ní například roku 2006 vystoupil v koncertantním uvedení opery Georga Caspara Schürmanna *Ludovicus Pius* pod taktovkou Attilia Cremonesiho, když ho bylo možno předtím slyšet také ve Státní opeře Berlín a v Théâtre de Munt v Bruselu za řízení René Jacobse v Monteverdiho *Korunovaci Poppey*. Roku 2007 účinkoval v *Alceste* Christophu Willibaldu Glucka pod taktovkou Lothara Zagroseka v berlínském Konzerthausu, 2011 se s choreografkou Sashou Waltz & Guests podílel na světové premiéře *Matsukaze* Toshia Hosokawy v Théâtre La Monnaie v Bruselu.

Lasse Penttinen studoval nejprve hru na trubku a později zpěv na Sibeliově akademii v Helsinkách a také ve Vídni. První vystoupení absolvoval ve Vídeňské komorní opeře a při festivalu Nivala Summer Opera. Světová premiéra opery *Döbeln* Sebastianu Fagerlunda v Kokkola Opera (Finsko), v níž Lasse Penttinen ztělesnil tři role, je dokumentována CD nahrávkou. Roku 2009 byl angažován

do divadla v Cáchách, kde vytvořil role Monostata v *Kouzelné flétně*, doktora Cajuse ve *Falstaffovi* a Otce ve světové premiéře opery Philippa Maintze *Maldoror*, uvedené při Mnichovském bienále 2010. Hostoval v Bielefeldu, ve vídeňské Lidové opeře, v Gran Teatre del Liceu v Barceloně a v Basileji. Od sezóny 2010/11 je Lasse Penttinen členem souboru Státního divadla v Darmstadtu, kde mj. vystoupil jako Mime ve *Zlatu Rýna* a v *Siegfriedovi*. V současné době je jej zde možno vidět v roli Doktora ve *Wozzeckovi* Manfreda Gurlitta a v partu Prologu a Quinta v Brittenově *The Turn of the Screw* (Utahování šroubu).

Ostravská banda byla založena v roce 2005 jako rezidenční komorní orchestr Ostravských dnů. Členy orchestru jsou mladí instrumentalisté z Evropy a USA,

kteří se zaměřují na interpretaci soudobé hudby. Kromě uměleckého šéfa orchestru Petra Kotíka spolupracují s Ostravskou bandou také dirigenti Roland Kluttig, Peter Rundel, Ondřej Vrabec a Johannes Kalitzke. Repertoár Ostravské bandy tvoří stěžejní díla 20. století (John Cage, Morton Feldman, György Ligeti, Luigi Nono, Edgard Varése, Iannis Xenakis aj.) a kompozice z tvorby současných skladatelů (Louis Andriessen, Elliot Carter, Petr Kotík, Alvin Lucier, Tristan Murail, Phill Niblock, Salvatore Sciarrino, Wolfgang Rihm, Martin Smolka, Petr Cígler, Bernhard Lang, Petr Bakla nebo Christian Wolff). Ostravská banda vystupuje také na samostatných koncertech. Mezi stěžejní koncerty patřily programy na pařížské konzervatoři, v Carnegie Hall či Lincoln Center v New Yorku, Akademii der Künste v Berlíně, Vredenburg Music Centre v Utrechtu, na festivalu Pražské jaro nebo na musicadhoy v Madridu.

Synopsis

10 encounters, 10 human conflicts, 10 times making love. We see how, across social borders and coming from all classes, 10 people meet: the prostitute, the policeman, the house maid, the young man, the young woman, the husband, the school girl, the author, the actress, and the gentleman. In a row, in changing constellations, a competition takes place, and the poles of power and submission, activity and passiveness, falsehood and truthfulness are rearranged. As diverse the people's desires and fears may be, they share the same lie, since they believe in role play as a model for life. As different their social status may be, they all trade with love.

Norbert Abels

ABOUT RE:IGEN

Rather than a light comedy about seduction, *Re:igen* is an intimate portrait of the circulation of capitalist commodity production in the most private domain of bourgeois society: sexuality. "It is the best work of yours", Hugo von Hofmannsthal praised the daring sequence of scenes by his friend, Schnitzler. The poet and physician Arthur Schnitzler, once described by Sigmund Freud as a special kind of doppelgänger, diagnosed the obscenely patriarchal law of societal existence precisely where it reached its literal expression in the most "embodied" manner. The ten dialogues contain – when understood entirely literally – ten acts indicated only with dashes. The play excited one of the greatest theatre scandals of the 20th century, and in 1921 led to the infamous trial. Disgusted with bigoted and pseudo-moralist attacks aimed at his person, Schnitzler ordered that the play be staged again only fifty years after his death. The Viennese playwright anticipated that when "this piece will be dug up some hundred years later, in a characteristic way it will clarify a part of our culture".

Neither the Austrian composer Bernhard Lang, nor librettist Michael Sturminger, nor the director of the Schwetzingen Festival, Georges Delnon, was going to wait that long. In

Lang's compositions, hard to classify by genre, the form-bearing principle of transformation through repetition plays a great role. His theatre of repetition thus implies a *form of criticism*. In *Re:igen*, Bernhard Lang brilliantly articulates the repetitive and stagnating monotony of Schnitzler's erotic acts through his own musical means. According to director Georges Delnon, in the unyielding structure of ten equal scenes, the potential lies in allowing the tiniest deviations to appear from the center of the common interest: an incessantly *instinct-driven man*.

Georges Delnon

RE:IGEN [RE:WIND]

It is no surprise that the Arthur Schnitzler's parable of 1920 is again and again subject to new interpretations and musical settings (remixes); thus it has been and thus it will be. This very circumstance corresponds with a repetition of a certain theme lasting for decades, a sort of "historic loop" in which the current spirit of an era is always manifested in the same stories. This Theorem (I am consciously using this word as a reference to the film of the same title by Pier Paolo Pasolini) of Schnitzler carries in itself the aspect of "the constantly returning" as well as that of "the variable"; however, SIMULTANEOUSLY it is as reflective of the immutable as of the variable. The artistic titillation lies therein, in that this theorem can always be re-explored, questioned, and reasonably explained, and the social motion can thus be demonstrated in the invariance of certain processes.

The difference lies in the repetition.

The principle of cross-section through social strata designated by Schnitzler is valid now as well, only over the decades, considerable changes have occurred in the composition and understanding of these strata. Therefore, on one side there remains the everlasting (erotic) bustle; the sharp cut through the variations in society uncovers its current tectonics. Our way of hinting it is not impressionist, impassioned, or psychological, but mechanical, instinctive, and determined. We recognize the ostinato of physical and psychical substitution as a form

of behaviour, as a discourse of two people reduced to this central point, a discourse of such terms like love, delight, sexuality, lust, and fear. We understand Schnitzler's drama as a part of the zeitgeist, turning strong desire for emotions and intense feelings upside down, casting doubt on them. Michael Sturminger simplified the text a bit more, shortened and generalized it slightly; however, in its substance it stays completely and only Schitzler's. *Reigen* / *Bustle* presents people as actors – in the sense of action / reaction as well as of instinctive behaviour.

To emphasize this impression of a theorem even more, we base our work in a solid structure. In the compositional style of Bernhard Lang, repetition and difference are elevated to become a principle; he composes the ten scenes as equal. Already at the beginning of the creative process we decided that each scene would last exactly ten minutes, which provides a clear temporal structure. These ten scenes could be layered one on another and run simultaneously, allowing comparison: where is the behaviour identical and where does it differ?

At the fore, there is always an instinct-driven man: his facial expression, his movements, his behaviour, his play (hide-and-seek). A man caught in his compulsions and desires who trades (or has to trade) with himself and his counterpart. Our study is an attempt to capture the tiniest deviations from known patterns, to separate supposed winners and losers, to show the trade (of love) in all its intransigence.

Sometimes it is a worse deceit of your lover to hold her in your arms than to hold some other woman. You do not have the faintest idea how large is the company in which you sometimes find yourself, even though you think you are alone with your beloved. Many are with you about whom you know nothing: her past lovers – and many about whom even she does not know: her future lovers.

It is not yet decided which is more silly: to make your lover into your wife or your wife into your lover.

Arthur Schnitzler

Bernhard Lang was born in 1957 in Linz. He studied music first at the Bruckner Konservatorium in his native city, then, from 1975, philosophy and German philology, jazz theory, piano, harmony, and composition in Graz. At the Institute for Electronic Music and Acoustics (IEM) in Graz, he dealt with electronic music and computer technologies. Lang developed CADMUS software in C++ (a development environment for computer supported composition). For the years 2004/2005 he won a residency at the International Artists House, Villa Concordia in Bamberg. Since 2003, he has served as associate professor of composition at the Arts University in Graz. For the present semester, he holds the position of visiting senior lecturer at the Luzern University. At the turn of the century, his intense interest in dance started; then he created pieces in collaboration with the choreographers Xavier Le Roy, Willi Dorner and Christine Gaigg. Works by Bernhard Lang have been presented at new music festivals in Darmstadt, Donaueschingen, Witten, and Salzburg. In 2006, his works became the centre of gravity of the Wien Modern Festival. In 2007/2008 he held the position of composer in residence at the theatre in Basel; next year, he will serve as "capell-compositeur" at the Saxon State Orchestra in Dresden. In 2008, he received the Music Award of the City of Vienna. Between 2000 and 2002, Lang created his first large stage work in the form of a musical narration, *Theater der Wiederholungen* (The Theatre of Repetitions), thus at the same time presenting his compositional agenda. Together with Michael Sturminger, the librettist of *Re:igen*, he produced the work *Odio Mozart / I Hate Mozart* for Mozart's jubilee year, 2006. At the Festival in Schwetzingen in 2007, Lang presented his piece *Der Alte vom Berge* (The Old Man from the Mountains). Then followed the musical theatre piece *Montezuma* at the Mannheim National Theatre in the 2010/2011 season. Commissioned by Mannheim and Klagfurt, he composed the works *Golem* and *Hemma*, which are soon to be performed.

Since 1990, **Michael Sturminger** has worked as an author and director in film, drama, and opera. His career is connected with his positions in The Mariinsky Theatre in Saint Petersburg, Aalto-Theater in Essen, The Folk Opera Vienna, and The City Theatre in Klagenfurt; the opera theatres in Graz, Cologne, Wiesbaden, Wuppertal, Gelsenkirchen, Winterthur, Krefeld, and Mönchengladbach; and in the Tiroler Landestheater Innsbruck. Sturminger has been a guest of the festivals Wien Modern, Ruhr Festival in Recklinghausen, Prague Spring, and White Nights in Saint Petersburg, and further festivals in Sydney, Toronto, and Salzburg. He has directed a number of music theatre productions, such as *Le Grand Macabre* by György Ligeti; the chamber opera *Gloria* by Heinz Karl Gruber for Wien Modern; *Weißer Rose* (White Rose), by Udo Zimmermann, produced by the State Opera Vienna in the Austrian Parliament; the world premiere of *Der Herr Nordwind* (Mr. Northern Wind), by H. K. Gruber and H. C. Artmann, in the Zurich Opera; and *Gormenghast* by Irmin Schmidt. Sturminger wrote and staged for Bernhard Lang the world premiere of *I Hate Mozart* in the Theater an der Wien. In summer 2014, the world premiere of H. K. Gruber's opera *Geschichten aus dem Wienerwald* (Stories from the Viennese Forest) will be staged under his direction, which libretto he authored based on the work by Ödön von Horváth. After the documentary film *Zur Lage* (*To the Situation*) and the full-length movie *Hurensohn* (*The Whore's Son*, 2004, awarded for directing at the Max Ophüls Festival), in 2008 Sturminger directed a documentary *Malibran Rediscovered*, about the journey of Cecilia Bartoli tracing the singer Maria Malibran. In 2008, Sturminger wrote the text for the music theatre production *The Infernal Comedy*, which was conducted by Martin Haselböck starring John Malkovich, and was performed in more than 40 cities by the end of 2013. In 2011, also in collaboration with Malkovich and Haselböck, he created *The Giacomo Variations*, which will come to the cinema in 2014 as *Casanova Variations* with John Malkovich, Veronica Ferres, Fanny Ardant, and opera singers Miah Persson, Anna Prohaska, Barbara Hannigan, Jonas Kaufmann, Kate Lindsey, Topi Lehtipuu, Kirsten Avemo, Florian Boesch, and Christopher Purves.

Rolf Gupta has served as chief conductor of the Norwegian Radio Orchestra (KORK) and as chief conductor and artistic director of the Norwegian Kristiansand Symphony Orchestra. He has worked in close collaboration with such composers as Luciano Berio, Magnus Lindberg, Gérard Grisey, Per Nørgård, Rolf Wallin, George Benjamin, and especially Hans Werner Henze, whose works he presented with the Scharoun Ensemble of the Berlin Philharmonic Orchestra. He has also conducted the Oslo Philharmonic, the Russian National Orchestra, the West German Radio Symphony Orchestra, and the Berlin Radio Symphony Orchestra. In 2007, Gupta conducted Bernhard Lang's *The Old Man from the Mountains* during the Swetzingen Festival. Among others, he has conducted Verdi's *La Traviata* (directed by Achim Freyer) in the National Theatre Mannheim, Henze's *Prince of Homburg* in the Dutch National Opera in Enschede, and Grieg's *Peer Gynt* with the Swedish Radio Symphony Orchestra, the Norwegian National Opera, and the Mariinsky Theatre Choir. He was the artistic director of the MAGMA 2002 music festival in Berlin and the Kristiansand music festival. His composition *Chiaroscuro* was performed at the 45th UNESCO Rostrum of Composers in 1998 and released as a CD at the Aurora label.

Georges Delnon studied history of arts and musicology at the universities in Bern and Fribourg. As a director, he later focused mainly on music theatre. He has staged performances in Paris, Munich, Barcelona, Basel, Geneva, Buenos Aires, Frankfurt am Main, Hannover, the Luzern Festival, and the Festival in Schwetzingen, among others. In 2009, he became the manager of the music-theatre productions of that festival. During his first season, Wolfgang Rihm's *Proserpina*, directed by Hans Neuenfels, was designated the "2009 World Premiere of the Year". In 2010, he staged *Aida at the Rhine* for Swiss TV and the 3 SAT station. He also prepared the film version of *Re:igen* before this piece had its world premiere in Schwetzingen. Delnon was the manager of the theatre in Koblenz from 1996 to 1999 and of the State Theatre Mainz from 1999 to 2006;

since 2006, he has been the manager of the theatre in Basel, which has received, in 2009 and 2010, the title "Opera Theatre of the Year". Between 2002 and 2006, Georges Delnon held the position of Professor of stage work at the Rhine-Palatine Music University, and he is an honorary professor of the Gutenberg University Mainz. Delnon is contracted to be the manager of the Hamburg State Opera beginning in 2015.

Claudia Irro studied fashion design in Munich and, since 2013, costume art with Prof. Reinhard von der Thannen at the Hochschule für Angewandte Wissenschaften in Hamburg (Hamburg University of Applied Sciences). Since 2009, she has worked as an assistant at such theatres as Basel Theatre, Munich Chamber Theatre, Dresden State Theatre and at the Munich New Music Theatre Biennale, participating in the productions of Sebastian Baumgarten, Christoph Marthaler, and Benedikt von Peter. Since 2011, she has worked as a freelance costume artist. Collaboration with Maria Bues led her to the Osnabrück Theatre and the Rampa Theatre in Stuttgart (2014). In 2011 and 2013, she collaborated with director Antje Schupp in Basel, and designed costumes for the National Theatre Mannheim and for the Bavarian State Opera. Since 2010, she has participated in the performances and exhibitions of the RATTEHAWAII group, including the project "Utopia Parkway" in Stuttgart and "Plattform UND7" in Karlsruhe. Her participation in the *Re:igen* production was preceded in 2012 by an opera production with Georges Delnon in Biwako Hall in Japan.

Filmmaker and visual artist **Yvonne Mohr** lives and works in Karlsruhe and Berlin. She studied graphic design at the École des Arts Décoratifs Strasbourg and visual communication and experimental film with Heinz Emigholz and Valie Export at the Universität der Künste Berlin. Since 1994, she has made numerous film productions and video installations in collaboration with choreographers, composers, and visual artists such as William Forsythe, Karlheinz Stockhausen, Jorje Lopez, Richard Barrett, Imi Knoebel, and Michael Stevenson.

She often cooperates with the Center for Art and Media in Karlsruhe. In addition to presenting art works at many festivals, she realizes video documentation of art and theatre projects, participates in stage designs, and makes documentary movies and TV films.

Almerija Delic is a member of the Osnabrück Theatre ensemble. Before this engagement, she sang in the Youth Ensemble of the State Theatre in Mainz where, among other productions, she appeared in *Macbeth* by Salvatore Sciarrino. As a guest, she performed in the City Theatre in Gießen, where she played the role of the Countess Geschwitz in Berg's *Lulu*; at the Ars&Musica Antiqua Festival, she appeared as Ottavio in Monteverdi's *The Coronation of Poppaea*. As a concert singer, she has performed with the Philharmonie Essen at the local former coal mine Zeche Zollverein, which has been transformed into a cultural centre; in the Viennese Music Association; and with the conductor Michael Hofstetter at the Ludwigsburg Festival. Delic has cooperated with the composers Bernhard Lang, Wolfgang Rihm, Dirk Reith, Günter Steinke, Karlheinz Essl, and Peter Kiefer. She studied at the Folkwang-Hochschule in Essen, in Mainz, and in Graz. She is supported by scholarships from Forum Tiberius, Villa Musica, Richard Wagner Foundation and Walter-Kaminsky Foundation.

Cornel Frey studied singing in Bern and received awards supporting young artists from Orpheuskonzerte in Zurich and the Fritz Gerber Foundation in Basel. In 2003, he left the International Opera Studio in Zurich for Wuppertal, and since the season 2009/2010 he has been engaged in the Bavarian State Theatre (Gärtnerplatz) in Munich. There he played the roles of Truffaldino in Prokofiev's *The Love for Three Oranges* and Lindoro in Rossini's *The Italian Girl in Algiers*. Simultaneously, he held the position of Senior Lecturer of singing at the Munich Hochmusikschule / Bavarian Theatre Academy. In 2011, he debuted in the Bavarian State Opera in *Carmen* with the conductor Dan Ettinger. At the beginning of the 2012/2013 season, Cornel Frey became a member of the German

Opera on the Rhine ensemble in Düsseldorf / Duisburg. He appeared at the Styriarte Festival in Graz, the Luzern Festival, and the Wiener Festwochen, where in 2005 he sang in the Mozart's opera *Lucio Silla* with the conductor Nikolaus Harnoncourt. In spring 2013, he could be heard in the role of the Evangelist in Bach's *St. Matthew Passion*, conducted by Antonio Pappano in the Accademia Nazionale Santa Cecilia in Rome.

Soprano **Lydia Brotherton** graduated from Brown University with a B.A. in Music and completed her Masters studies in Voice and Historical Performance at Boston University. As a winner of a U.S. Fulbright performing arts grant, she studied at the Schola Cantorum Basiliensis in Switzerland. Her recent roles include Die Sopranistin / *Die Verwandlung* / *Die Blinden* (Dittrich) at the Berlin Staatsoper im Schiller Theater; Die Sopranistin / *Votre Faust* (Pousseur) at Theater Basel and Radialsystem V in Berlin; Enone / *Orphée* and Amaranthe / *Le Couronne de Fleurs* (Charpentier) with GRAMMY-nominated Boston Early Music Festival; as well as Galatea / *Acis & Galatea* (Händel) and Venus / *Venus and Adonis* (Blow) under Benjamin Bayl. Other performances include Monteverdi's *Pianto della Madonna* and Bach's *Matthäus-Passion* with Berlin Baroque in the KMS Philharmonie in Berlin, *H-moll Messe* under Sigiswald Kuijken and *Johannes-Passion* with Mark Padmore, and BWV 29 with Harry Christophers in Symphony Hall in Boston. She has recorded Charpentier's *Actéon*, *Orphée*, and *Le Couronne de Fleurs* and Blow's *Venus and Adonis* with the Boston Early Music Festival for CPO, and further recordings for harmonia mundi France, Raumklang, WDR and SONY Classical.

Alin Deleanu debuted as a twenty-year old in Donizetti's *The Elixir of Love* (Belcore) and in Bizet's *Carmen* (Dancaire) in the Romanian National Opera in Jassy. In 2012 he finished his vocal studies at the Hochschule für Musik Hanns Eisler in Berlin. He attended master classes with Andreas Scholl, Barbara Schlick and Konrad Junghänel. In 2009 at the Braunschweig State Theatre he sang the title role

in the contemporary children's opera *WestZeitStory* by Juliane Klein. In 2010 he changed his voice type and performed as an alto at the old music festival in Cambridge, in Händel-Haus in Halle, in the Berlin Konzerthaus and at the Telemann Festival in Magdeburg, in the Old Opera House in Frankfurt, in the Berlin Philharmonic Hall, and the Opera in Frankfurt. He has collaborated with the directors Tatjana Gürbaca, Sandra Leupold, and Peer Boysen. Alin Deleanu is a member of the Youth Ensemble of the State Theatre in Mainz.

At the age of seventeen, **Amélie Saadia** received the Prix du Plus Jeune Espoir in the category of singers in Paris, at the Union Française des Artistes Musiciens. In 2011 she got the Austria Barock Academy award and the DAAD Prize (Deutscher Akademischer Austauschdienst) of the Arts University Berlin where she studied singing. She has appeared on the stage, in the roles of Concepción in Maurice Ravel's *The Spanish Hour* (Hebbel Theatre Berlin), Hansel in Humperdinck's *Hansel and Gretel* (Dresden Chamber Opera), and Polly in John Gay's *The Beggar's Opera* (Opernale 2012), among others. In the Berlin Konzerthaus she sang the solo in Pergolesi's *Stabat Mater* (2011) and in Rossini's *Petite Messe Solennelle* (2013, Young Euro Classic Festival). She has performed at music festivals in France and Turkey (4th Bodrum Barock Festival 2013). Since the 2013/14 season, she has been a member of the Heidelberg Theatre ensemble where she has recently played the role of the Lover in the German premiere of the opera *Rumor* by Christian Jost.

Kai-Uwe Fahnert studied in Leipzig and Hamburg. In 1990 he debuted in the Anhalt Theatre Dessau; between 1999 and 2001, he was engaged in Halberstadt. In the following years, he appeared as a freelance artist at the State Theatre in Braunschweig, at the Weimar National Theatre, at the Chemnitz Opera, and in Kassel, Cottbus, and Bremen. He has cooperated closely with the Academy for Ancient Music Berlin, with which he performed in 2006 in the concert staging of Georg Caspar Schürmann's opera *Ludovicus*

Pius, conducted by Attilio Cremonesi. Before that, he appeared at the State Opera Berlin and in Théâtre de Munt in Brussels with the conductor René Jacobs in Monteverdi's *The Coronation of Poppaea*. In 2007 he appeared in *Alceste* by Christoph Willibald Gluck with the conductor Lothar Zagrosek in the Konzerthaus Berlin. In 2011, with choreographer Sasha Waltz & Guests, he participated in the world premiere of *Matsukaze* by Toshio Hosokawa in Théâtre La Monnaie in Brussels.

Lasse Penttinen studied first trumpet and later singing at the Sibelius Academy in Helsinki, and also in Vienna. He debuted in the Vienna Chamber Opera and at the festival Nivala Summer Opera. The world premiere of the opera *Döbeln* by Sebastian Fagerlund in Kokkola Opera (Finland), in which Lasse Penttinen played three roles, is documented with a CD recording. In 2009 he joined the Theatre Aachen where he performed as Monostatos in *The Magic Flute*, doctor Caius in *Falstaff*, and Father in the world premiere of the Philipp Maintz opera *Maldoror*, presented at the Munich Biennial in 2010. He was a guest at Bielefeld, in the Folk Opera Vienna, in Gran Teatre del Liceu in Barcelona, and in Basel. Since the 2010/2011 season, Lasse Penttinen has been a member of the Darmstadt State Theatre ensemble, appearing as Mime in *Das Rheingold* and *Siegfried*, among other roles. At present, he can be seen in Darmstadt in the role of the Doctor in *Manfred*

Gurlitt's *Wozzeck* and in the roles of Prologue and Quint in Britten's *The Turn of the Screw*.

Formed in 2005 by Petr Kotík as the resident chamber orchestra for the biennial Ostrava Days, **Ostravská banda** (pictured with artistic director Petr Kotík at Ostrava Days 2011) consists of young musicians from Europe and U.S. whose primary interest is the performance of new music. Its principal conductors are Petr Kotík, Roland Kluttig, Peter Rundel, Ondřej Vrabec, and Johannes Kalitzke. The core instrumentation of 24 players can change according the requirements of each score. The repertoire includes composers of the 20th century, among them John Cage, Morton Feldman, György Ligeti, Luigi Nono, Edgard Varèse, and Iannis Xenakis; and our contemporaries, Louis Andriessen, Elliot Carter, Petr Kotík, Alvin Lucier, Tristan Murail, Phill Niblock, Christian Wolff, Salvatore Sciarrino, Wolfgang Rihm, Martin Smolka, Petr Cígler, Bernhard Lang, and Petr Bakla, in addition to many young and emerging composers. Apart from regular performances at Ostrava Days festivals, Ostravská banda performs and tours at such venues as the Paris Conservatoire, Zankel Hall, Prague Spring Festival, Akademie der Künste in Berlin, Vredenburg in Utrecht, Alice Tully Hall at Lincoln Center, musicadhoj in Madrid and Cologne, to name just a few. On November 21st, Ostravská banda will perform the opening concert of Huddersfield Contemporary music festival.

**MARTIN
SMOLKA**

Sezname, otevři se!
/ The List of Infinity
(2013)

26 / 06

Divadlo Antonína Dvořáka
Antonín Dvořák Theatre

19:00

MARTIN SMOLKA

Sezname, otevři se! **The List of Infinity**

Pocta Umbertu Ecovi / Hommage à Umberto Eco
Mluvená opera / Spoken Opera
(2013)

V libretu jsou použity citace z děl J. L. Borgese, Itala Calvina a Umberta Eca / Quotations taken from the works by J. L. Borgese, Italo Calvino, and Umberto Eco are used in the libretto.

Libreto / Libretto

Dirigent / Conductor

Režie a spoluautor / Director and Coauthor

Sbormistr / Choirmaster

Scéna a kostýmy / Stage and Costume Designer

Video

Zvuk / Sound

Kontratenor / Countertenor

Mluvci / Speakers

Canticum Ostrava

Ostravská banda

Jiří Adámek

Ondřej Vrabec

Jiří Adámek

Jurij Galatenko

Ivana Kanhäuserová

Kryštof Pešek, Ivana Kanhäuserová

Otakar Mlčoch

Jan Mikušek

Vendula Holíčková, Bára Mišíková,

Pavol Smolárik, Daniel Šváb

(Boca Loca Lab)

70 min.

V českém originále / In Czech original

Světová premiéra, objednávka festivalu / World Premiere, Festival Commission

Představení 26. června je vysíláno v přímém přenosu v Českém rozhlasu Vltava /

Performance on the 26th of June broadcasted live on Czech Radio Vltava

Vytvoření opery bylo podpořeno Ministerstvem kultury ČR a Státním fondem kultury ČR /

The opera was commissioned with support from the Ministry of Culture of the Czech Republic and State Fund for Culture of the Czech Republic

Děkujeme Národnímu divadlu v Praze za pomoc v přípravě inscenace / Special thanks to the National Theatre in Prague for helping with the production

23

Umberto Eco je původní profesí sémiotik, světově proslulý jako romanopisec. Svou lásku k teorii i k umění propojil v knize *Bludiště seznamů*, což je seznam seznamů, které vetkali do svých literárních děl autoři od Homéra po dnešek. Nekonečný výčet lodí, které se podle Homérova líčení vydaly pokořit Tróju, střídá úctyhodně košatý Ježíšův rodokmen z Evangelii nebo květnatý popis květin u Émila Zoly.

Vybrali jsme tři literární seznamy od samotného Eca, ale i od autorů jemu nejmilejších (Jorge Luis Borges a Italo Calvino). A doplnili je praktickými seznamy ze života abecedou počínaje. Přidali jsme vlastní seznamy slov, v nichž se zrcadlí Ecovy leitmotivy, jako třeba zrcadlo, jehož zrcadlení fascinuje Eca coby zdroj dalších znaků a významů.

Sami jsme propadli seznamům, a nejen literárním, ale i hudebním. Seznamům akordů, flažoletů, zvuků, odstínů piana a pianissima. Když na to přijde, je možno skrze strukturu seznamů zahlédnout hlubinu nekonečna.

Opera je rozdělena do několika plynule navazujících částí. Každá z nich zachází se seznamy jiným způsobem.

1. Expozice
2. Ryby
3. Zrcadlení
(citace: Jorge Luis Borges, *Alef*)
4. Poutníci
(citace: Italo Calvino, *Neviditelná města*)
5. Věda
6. Foucaultovo kyvadlo
(citace: Umberto Eco, *Foucaultovo kyvadlo*)

Abdizuel, Abriel, Abrinael, Achaiáš, Achiel, Adabiel, Adan, Adnachiel, Adonael, Adriel, Ahajáš, Akibeel, Aladiáš, Aleasy, Alheniel, Ariel, Almadiel, Almesiel, Almoel, Alsuel, Althor, Ambriel, Amizerak, Amnediel, Amnixiel, Amutiel, Ananel, Anauel, Aniel, Anixiel, Ansoel, Arael, Arafos, Arayl, Arazjal, Ardefiel, Arepach, Aridiel, Ariel, Ariocho, Arisiel, Armany, Armaros, Arnibiel, Artinc, Asael, Asaliáš, Asbibiel, Asdareel, Asereljur, Asmodel, Asoriel, Asphor, Asuriel, Athiel, Aumel, Azael, Azariel, Azazel, Azeruel, Aziel, Azimel, Azrael... (středověký seznam andělů)

Už podtitul Vaší nové opery – mluvená opera – dává tušit, že se bude v mnohém lišit od Vašich předcházejících oper *Nagano* a *Das schlaue Gretchen*.

Bude to úplně jiné, dokonce od začátku mluvíme o neopeře. Využíváme některé nástroje operního divadla – zejména jeviště, orchestr, orchestr a sbor. Ale zpěv se bude ozývat jen světečně, jako ozdoba a odměna v klíčových momentech. Jediný sólista, kontratenor Jan Mikušek, vládne prostým půvabným hlasem, vzdáleným všem operním manýrám a forzím. Skvělým vkladem pro mou práci je plánovaná účast Ostravské bandy (na místě operního orchestru), kterou znám jako soubor mezinárodních specialistů na novou hudbu, skvěle disponovaných a motivovaných.

Operu *Seznamy, otevři se!* jste napsal záměrně zejména pro činoherce. Jaké to přináší výhody a jaká omezení?

Tady bylo důležitou inspirací a východiskem setkání s režisérem Jiřím Adámkem, tvůrcem velmi zvláštního autorského divadla, a s jeho hereckou skupinou, která bude v (ne)opeře účinkovat. V rámci příprav (ne)opery jsem pro ně napsal tři kompoziční etudy, při jejichž nácviu jsem měl možnost všelijak s herci experimentovat. Jsou to herci zvyklí pracovat velmi precizně s hlasem, s mluvou nenápadně řízenou rytmicky i intonačně. Jiří Adámek s nimi pěstuje přesné, minimalistické herectví, vpravdě neoperní. Důležitým nástrojem jsou mikrofony či mikroporty, klíčovým spolupracovníkem zvukař.

Čili hlavní výhodou je právě to omezení, úspornost tónů, zvuků, akce i gest, jež umožňuje ponor, vnímání jemného, subtilního. Snad. Neboť kdo ví, je-li na robustním operním jevišti prostor pro subtilnost?

Se spoluautorem Jiřím Adámkem jste se inspirovali *Bludištěm seznamů* Umberta Eca. Jsou pro Vás principy výčtů a seznamů hudebně tvárnější než pevně formovaný text?

Při hledání námětu jsem měl před očima velký vzor, operu Mortona Feldmana (na krátký text Samuela Becketa)

Neither. Těžko říci, jestli Feldman při této práci operu ignoroval, nebo schválně dělal vše naruby (hodina statické hudby, abstraktní text bez příběhu, žádné jevištní poznámky, jediný hlas, soprán, zpívá výlučně a donekonečna na horní hranici svého rozsahu), ale výsledek je překrásná, svobodná hudba, navíc zcela otevřená tvůrčímu tvarování jevištnímu.

Dále jsem snil o zážitku fascinovaného hledění na obraz v galerii, o tom, jak takový zážitek přenést na jeviště. Vyslovil jsem před libretistou Jiřím Adámkem možnost vyjít z *Dějin krásy* Umberta Eca, z knihy, do které se Ecovi povedlo onen zážitek přenést a ještě rozvinout. A Adánek sáhl těsně vedle, po Ecově knize *Bludiště seznamů*, která je také antologií textů a obrazů, ale společným jmenovatelem pro autorův výběr a komentáře byl princip výtčů a poznatek, že seznam je důležitým, hojně využívaným prostředkem umění všech věků. Všechny druhů umění, včetně hudby.

Otevíráme tedy nejen nejroztodivnější seznamy slovní, ale také různé seznamy akordů, zvukových kombinací, flazoletů, i mikrointervalů apod.

Dá se říct, o čem opera je?

Asi by to šlo, ale právě do toho se mi nechce. Třeba druhá (z pěti) částí se jmenuje Ryby. Ale nedá se říci, že je to o rybách. To už spíše o radosti z převalování jejich půvabných názvů na jazyku. Jde o dosti nepřehlednou souhrnu otevřených významů, zvuků (i onomatopoických zvukových významů a významozvuků), evokací tvarových i barevných. Jakýchsi možných „o čem“ je tam otevřeno více. Je na divákovi, aby si navnímal nějaké své „o čem“ a raději ho nepřitesával do slov.

Čtvrtá část se jmenuje Poutníci a vyjmenuje se v ní kromě jiného spousta měst. Před koncem této části se hudba skoro zastaví a nad tichým opakováním (jakoby vyzváněním) několika (jakoby hladkých, hebkých) akordů se předčítají úryvky z Calvinových *Neviditelných měst*. Kdo tu knihu miluje jako já, ví, že Italo Calvino dokonale zabydluje Zemi Nikoho mezi prózou a poezií. A já bych byl šťastný, kdyby se ukázalo, že nám se podařilo navštívit kousek neznámého území mezi hudbou, slovem a divadlem a potažmo mezi „o všem“ a „o ničem“ (tam, kde se vše a nic skoro dotýká).

(de)

Martin Smolka (1959) vystudoval skladbu na AMU v Praze a soukromě u Marka Kopelenta. V letech 1983-1998 spoluvedl pražský soubor Agon. Jeho skladby se hrály na mnoha místech v Evropě, v Severní Americe i v Japonsku, v Čechách je z jeho práce nejznámější opera *Nagano*. Od roku 2003 učí kompozici na JAMU v Brně. Smolka v instrumentálních skladbách napodoboval městské i přírodní zvuky, přičemž tyto zvukové vzpomínky spoluurčovaly výraz jeho hudby, často nostalgický či groteskní, někdy obojí zároveň. Nápodoba reálných zvuků ho přivedla k mikrointervalům, které pak používal různými způsoby, mj. k deformaci tonálních trojzvuků a melodií. O tom, jak komponuje, napsal několik článků, např. *Co a jak dělám s mikrointervaly* (německy in MusikTexte 97, 2003, polsky in Glissando 17) nebo *Ohryzaná tužka* (HIS Voice 6/2008).

Výběr ze skladeb: *Solitude* (2003, ensemble), *Semplice* (2006, staré a nové nástroje), *Rush Hour in Celestial Streets* (2007, ensemble), *Still Life with Tubas or Silence Hiding* (2007, dvě tuby a orchestr), *Die Seele auf dem Esel* (2008, ensemble), *Poema de balcones* (2008, dvojsbor), *Blue Bells or Bell Blues* (2010-11, orchestr).

Jiří Adánek (1977) vystudoval režii na pražské DAMU, kde nyní působí jako pedagog. Vyvinul originální typ sonického divadla, ve kterém je největší důraz na hlasový projev a prokomponování hlasů. Ve scénáři a libretech využívá hru s rozkládáním slov na slabiky a zvuky, s rytizací řeči či s imaginárním jazykem. Svůj specifický přístup rozvíjí především s divadelní skupinou Boca Loca Lab, kterou založil v roce 2007. S ní vytvořil autorské projekty *Tiká tiká politika* (2006, ocenění Music Theatre now! v Německu a festivalu Kontakt v Polsku), *Evropané* (2009, ocenění festivalu Mess v Bosně a Hercegovině), *Požár 1914* (2011), *Řekni něco* (2013) a další. O propojení divadelní tvorby s hudebními a kompozičními principy publikoval studii *Théâtre musical / divadlo poutané hudbou* (NAMU, 2011).

Dirigent a hornista **Ondřej Vrabec** (1979) je absolventem Pražské konzervatoře a HAMU v Praze. Jeho dirigentská dráha staví na základech profesionálních zkušeností získaných díky bohaté kariéře sólového, komorního a orchestrálního hráče. V sedmnácti letech usedl na první židli skupiny lesních rohů České filharmonie a pozici sólohornisty zastává v tomto tělese dosud. V roli sólisty vystoupil s desítkami domácích i zahraničních orchestrů pod vedením dirigentů jako Sir John Eliot Gardiner, Vladimír Ashkenazy, Ian Volkov aj. Jako dirigent spolupracuje s většinou českých profesionálních orchestrů, včetně České filharmonie. Je stálým členem mezinárodního týmu dirigentů festivalu Ostravské dny. Vedl dvě historicky první turné Pražské komorní filharmonie, a to do Jižní Koreje a do Číny. V roce 2012 řídil Českou filharmonii v jednom z programových vrcholů abonentní sezóny. Společně s Collegiem Českých filharmonií nahrál DVD Proměny (Universal Music, zvoleno deskou roku) a CD koncertantní tvorby pro housle a violu (Gabriela Demeterová, Supraphon).

Jurij Galatenko (1964, Kyjev) studoval obor sbormistrovství na Kyjevské konzervatoři (hudební akademie), kde také později (1991-95) vyučoval. V období 1995-97 byl hostujícím dirigentem Státní filharmonie města Černigova. V letech 1997-98 byl šéfdirigentem Komorního filharmonického orchestru v Rivně. Od roku 1999 je hlavním sbormistrem Národního divadla moravskoslezského v Ostravě a s tímto sborem dosáhl velkých úspěchů. Naposledy v operách *Cardillac* Paula Hindemitha, *Život prostopášníka* Igora Stravinského a *Lohengrin* Richarda Wagnera. Pod jeho vedením se tento operní sbor zařadil mezi nejlepší pěvecká tělesa u nás. V roce 2003 založil pro potřeby festivalu Ostravské dny smíšený sbor Canticum Ostrava.

Ivana Kanhäuserová (1982) vystudovala Střední uměleckoprůmyslovou školu v Praze, obor Scénická technika. Na pražské DAMU následně absolvovala katedru Scénografie. Za studií spolupracovala například s Katharinou Schmitt (Koltès – *Západní*

přístav, divadlo DISK, 2004), Spitfire company (*Hlas Anne Frankové*, 2007, NoD-Roxy), Jakubem Folvarčným (*Ušima podzimu*), Veronikou Riedlbauchovou (Sarah Kane *Očištění / Depurados*, 2010, česko-španělský projekt) a jinými nezávislými umělci. V současné době spolupracuje s Janem Nebeským a Jiřím Adámekem. Mimo scénografii se zabývá také designem a prostorovým řešením interiérů, je členem ateliéru NATEBE.

Jan Mikušek studoval hru na cimbál a dirigování na brněnské konzervatoři. Ve studiu dirigování pokračoval na pražské Akademii múzických umění, kde absolvoval u Františka Vajnara. Během studia se začal věnovat také zpěvu. Pravidelně se účastnil mistrovských kurzů u Maria van Alteny. Věnuje se interpretaci tzv. staré hudby (např. se soubory Capella Regia Praha, Musica Florea, Ritornello, Societas Incognitorum), spolupracuje s Jiřím Stivínem a souborem Ensemble Damian (opery Tomáše Hanzlíka a Víta Zouhara). Ve svém repertoáru má oratoria, mše a kantáty J. S. Bacha, G. F. Händela, G. Carissimiho, G. B. Pergolesiho, A. Vivaldiho, A. Draghiho a J. H. Wiederera. V mužském kvartetu Affetto svůj záběr rozšiřuje také na hudbu soudobou a experimentální (Miloš Štědroň, Michal Košut, Jan Meisl, Arvo Pärt). S pražským Národním divadlem spolupracoval na inscenaci opery Martina Smolky *Nagano*, opery Tomáše Hanzlíka *Slzy Alexandra Velikého* a na inscenaci *Zítřka se bude...* (2008). Nastudoval rovněž dvojroli Dargelos – Agathe v opeře Philipa Glasse *Les Enfants terribles* (2011) a roli Strážce osudu v Myslivečkově opeře *Olimpiade* (2013).

Divadelní skupinu **Boca Loca Lab** založil v roce 2007 režisér a autor Jiří Adámek. Smyslem je realizace scénických forem, které v sobě propojují divadelní a hudební postupy. K výrazným rysům vytvořených projektů patří hudebně komponovaná struktura, minimalistické herectví, zvláštní přístup k jazyku a využívání mikrofónů. Takto vznikly projekty *Tiká tiká politika* (2006), *Evropané* (2008), *Teritorium* (2010) a *Požár* (2011). Dále scénická skica o popravě Saddama Husajna *Klikněte na video*, původně vytvořená pro Český rozhlas.

Pro rozhlas vznikla i verze *Tíká tiká politika* (vysíláno též v Německu, Rakousku a Francii). Série IMPRO koncertů (herci s mikrofony) je založená na hudebních a vokálních schopnostech herců. Inscenace *Tíká tiká politika* získala Cenu za originální divadelní tvar (festival Kontakt v Toruni, 2009) a Cenu mezinárodní soutěže Music theatre now (hudební sekce německé ITI, Berlín, 2008). Projekt *Evropané* získal nominace na Cenu Sazky a Divadelních novin (2008).

Divadelní skupinu Boca Loca Lab tvoří základní tvůrčí tým (kromě Adámka dramaturgyně Martina Musilová a choreografka Zuzana Sýkorová) a pětice herců, absolventů Katedry alternativního a loutkového divadla (DAMU, Praha). Boca Loca znamená španělsky a italsky „bláznivá, šílená, zbrklá ústa“.

Canticum Ostrava je smíšený sbor složený ze zpěváků Severní Moravy a Slezska, který vznikl se záměrem nastudovat pro Ostravské dny 2003 skladbu Luigiho Nona *Cori di Didone*. Členy sboru tvoří především zpěváci působící v Národním divadle moravskoslezském a studenti Fakulty umění Ostravské univerzity. Uměleckým šéfem a dirigentem je Jurij Galatenko, šéfbormistr ostravského operního sboru. Od roku 2003 se Canticum Ostrava stal rezidenčním sborem Ostravských dnů a nastudoval a premiéroval od té doby desítky soudobých skladeb..

Ostravská banda – viz strana 13

Jiří Adámek

About the opera *The List of Infinity*

A semiologist by his original profession, Umberto Eco is a world-renowned novelist. He connected his love for theories and for art in his book *The Infinity of Lists*, a collection of lists that authors from Homer to nowadays have woven into their works. An infinite enumeration of ships that, according to Homer's depiction, left to conquer Troy is followed by a respectful genealogy of Jesus from the Gospels and a florid description of flowers from Émile Zola. We chose three literary lists, from Eco himself but also from the authors he loved the most (Jorge Luis Borges and Italo Calvino), and we supplemented them with practical lists from our life, beginning with the alphabet. We added our own lists of words in which Eco's leitmotifs are mirrored, such as mirror whose mirroring fascinates him as a source of further signs and meanings. We ourselves became addicted to lists, not only literary but also musical – the lists of chords, of harmonics, of sounds, of shades of piano and pianissimo. When it comes down to it, through the structure of lists it is possible to get a glimpse of the depth of infinity.

Abdizuel, Abriel, Abrinael, Achaiah, Achiel, Adabiel, Adan, Adnachiel, Adonael, Adriel, Ahaiah, Akibeel, Aladiah, Aleasy, Alheniel, Aliel, Almadiel, Almesiel, Almoel, Alsuel, Althor, Ambriel, Amizerak, Amnediel, Amnixiel, Amutiel, Ananel, Anauel, Aniel, Anixiel, Ansoel, Arael, Arafos, Arayl, Arazjal, Ardefiel, Arepach, Aridiel, Ariel, Arioch, Arisiel, Armany, Armaros, Arnibiel, Artinc, Asael, Asaliah, Asbibiel, Asdareel, Asereljur, Asmodel, Asoriel, Asphor, Asuriel, Athiel, Aumel, Azael, Azariel, Azazel, Azeruel, Aziel, Azimel, Azrael... (a medieval list of angels)

The opera is divided into several smoothly connected parts. Each of them elaborates the lists in a different manner.

1. Exposition

2. Fish

3. Mirroring

(quotation: Jorge Luis Borges, *Alef*)

4. Wayfarers

(quotation: Italo Calvino, *Invisible Cities*)

5. Science

6. Foucault's Pendulum

(quotation: Umberto Eco, *Foucault's Pendulum*)

Martin Smolka (1959) graduated in composition from the Academy of Performing Arts Prague and studied privately with Marek Kopelent. Between 1983 and 1998, he was a co-leader of the Prague ensemble Agon. His compositions have been performed at many venues in Europe, North America, and Japan; in the Czech Republic, he is known mainly for his opera *Nagano*. Since 2003, he has taught composition at the Janáček Academy of Music and Performing Arts in Brno.

In his instrumental compositions, Smolka imitates urban as well as natural sounds. These sound memories participate in creating the expression of his music, often nostalgic or grotesque, sometimes both at the same time. Imitation of real sounds led him to microtonality, which he later used in various manners, for instance for deformation of tonal triads and melodies. He has written several articles concerning his composition procedures, such as *What and How I Do with Microtones* (in MusikTexte 97, 2003 in German, in Glissando 17 in Polish) and *A Gnawed Pencil* (HIS Voice 6/2008). His works include *Solitude* (2003, ensemble), *Semplice* (2006, old and new instruments), *Rush Hour in Celestial Streets* (2007, ensemble), *Still Life with Tubas or Silence Hiding* (2007, two tubas and orchestra), *Die Seele auf dem Esel* (2008, ensemble), *Poema de balcones* (2008, double choir), and *Blue Bells or Bell Blues* (2010-11, orchestra).

Jiří Adámek (1977) graduated in directing from the Theatre Faculty of the Academy of Performing Arts Prague where he lectures now. He developed an original type of sonic theatre in which the greatest emphasis is placed on voice expression and the through-composition of voices. In his scripts and librettos, he uses de-composition of words to syllables and sounds, speech rhythmisation, and imaginary languages.

He develops his specific approach mainly with the theatre group Boca Loca Lab, which he founded in 2007. With

this group, he created *Tiká tiká politika* (*Tick, ticking politics*, 2006, awarded by Music Theatre Now! in Germany and the festival Kontakt in Poland), *The Europeans* (2009, awarded by the festival Mess in Bosnia and Herzegovina), *Fire 1914* (2011), *Say Something* (2013), and others. He also published a study linking theatre work with musical and compositional principles, *Théâtre musical / divadlo poutané hudbou* (Musical Theatre / theatre bound by music, NAMU, 2011).

The conductor and French horn player **Ondřej Vrabec** (1979) is a graduate of the Prague Conservatory and the Academy of Performing Arts in Prague. At the age of 17 he became the principal horn player of the Czech Philharmonic Orchestra, where he holds the position of soloist to this day. As a soloist, he has performed with dozens of national and international orchestras under the baton of famous conductors (such as Sir John Eliot Gardiner, Vladimir Ashkenazy, and Ian Volkov). As a conductor, he cooperates with the majority of Czech professional orchestras, including the Czech Philharmonic Orchestra. He is a permanent member of the international conductors' team of the Ostrava Days festival. He has led two tours of the Prague Philharmonic, one to South Korea and one to China, both of which were the ensemble's first tour of that region. In 2012, he conducted the Czech Philharmonic Orchestra in one of the programme peaks of the season series. The concerts were recorded by the Japanese gramophone company Octavia Records. Together with the Czech Philharmonic Collegium, he recorded the DVD *Transformations* (Universal Music, chosen as the record of the year) and a CD of concerto works for violin and viola (Gabriela Demeterová, Supraphon).

Jurij Galatenko (1964, Kiev, Ukraine) studied choral conducting at the Kiev State Conservatory (Academy of Music) where he also taught from 1991 until 1995. From 1995 through 1997, he was a guest conductor of the State Philharmonic in Černigov. Galatenko worked as lead conductor for the Philharmonic Chamber Orchestra in Rivna from 1997 until 1998. Since 1999, he

has been the head choirmaster of the National Moravian-Silesian Theatre in Ostrava, with which he has had much success. This ensemble's most recent successes include performances of *Cardillac* by Paul Hindemith, *The Rake's Progress* by Igor Stravinsky, and *Lohengrin* by Richard Wagner. Under Galatenko's direction, this opera chorus has become one of the best vocal ensembles in the Czech Republic. In 2003, he formed the mixed choir Canticum Ostrava for the Ostrava Days festival.

Ivana Kanhäuserová (1982) studied stage design at the High School of Applied Arts in Prague, and continued on to the Scenography department at the Theater faculty of the Academy of Performing Arts in Prague for her master's degree. During her studies, she collaborated with several artists and directors, such as Katharina Schmitt (Koltés – *Quay West*, Disk Theater, 2004), Spitfire Company (*The Voice of Anne Frank*, NoD, 2007), Jakub Folvarčný (*By Ears of Autumn*, author project), Veronika Riedlbauchová (Sarah Kane *Očistění / Depurados*, 2010, Czech – Spanish dance project), and other independent artists. Outside of her works on interiors and designs in space, she is a member of NATEBE design studio.

Born in Valašské Meziříčí, **Jan Mikušek** studied cimbalom and conducting at the Brno conservatoire in Evžen Holíš's class. He continued studying conducting at the Academy of Music in Prague with František Vajnar. During his studies he also began singing, attending master classes with Mario van Altena. He has performed early music with many ensembles (Capella Regia Praha, Musica Florea, Ritornello, and Societas Incognitorum) and has also collaborated with the flautist Jiří Stivín and Ensemble Damian (Tomáš Hanzlík's and Vít Zouhar's operas). His repertoire includes oratorios, masses, and cantatas by J. S. Bach, G. F. Händel, G. Carissimi, G. B. Pergolesi, A. Vivaldi, A. Draghi, and J. H. Wiederer. In the male quartet Affetto, he has extended his range to encompass contemporary and experimental music (M. Štědroň, M. Košut, J. Meisl, A. Pärt, etc.). He has previously collaborated with the National Theatre

on the production of Martin Smolka's opera *Nagano* (2004), Tomáš Hanzlík's opera *Lacrimae Alexandre Magni* (2007), and *Tomorrow There Will Be...* (2008), and he also created the roles of Dargelos – Agathe in Philip Glass' opera *Les Enfants Terribles* (2011) and Fate Ranger in Mysliveček's *L'Olimpiade* (2013).

Boca Loca Lab is a creative platform for the realisation of theatre productions, scenic sketches and workshops. Boca Loca Lab is a pioneer of the musical theatre form on the Czech stage, in which musical and dramatic principles are combined. The founder and leading figure of the company is director Jiří Adámek, who is also author of the libretto for all productions performed to date. Boca Loca Lab was founded in 2007 with the creation of the production *Tiká tiká politika* (*Tick, ticking politics*). The performance was awarded the Prize for an original theatre expression at the international festival KONTAKT 2009 in Toruń, Poland and the award in the section LOW BUDGET/NO BUDGET at the Music theatre NOW festival in Berlin. Then followed *Click on*

the Video (2007), in which the company began working with internet commentary of the execution of Saddam Hussain. *The Europeans* (2008) deals with the extensive threat of the media which surrounds today's European. Their latest master piece, *Teritorium*, shows how everything personal creates territory of each other. The company is produced by jedefrau.org. 'Boca Loca' means 'crazy, mad, glib-tongued' in Spanish and Italian.

Canticum Ostrava is a mixed choir consisting of North Moravian and Silesian singers. It was founded to perform Luigi Nono's *Cori di Didone* at Ostrava Days 2003. Since then, it has been the resident choir of Ostrava Days and they have performed and premiered tens of contemporary works. The choir consists mainly of singers from the National Moravian-Silesian Theatre and students from the Faculty of Arts at the University of Ostrava. The Artistic Director and conductor is Jurij Galatenko, the chief choir-master of the Ostrava Opera Choir.

Ostravská banda – see page 20

503

S

that does so near - ly need to be me - mo - ry and is a - gainst an - y - one

Vla

Ob.

Perc. 1

Perc. 2

Perc. 3

508

S

do - ing a - ny - thing And if it is

T

And if it is

Bar.

And if it is

Bs.

And if it is

Vla

Ob.

Perc. 1

Perc. 2

Perc. 3

W

**PETR
KOTÍK**

**Mistrovská díla (Téměř přednáška)
/ Master-Pieces (Almost a Lecture)**
(2014)

27 / 06

Divadlo Jiřího Myrona
Jiří Myron Theatre

19:00

PETR
KOTÍK

Mistrovská díla (Téměř přednáška)
Master—Pieces (Almost a Lecture)

Komorní opera / Chamber opera
(2014)

Libreto Petr Kotík ve spolupráci s Michaelem Rauem na text Gertrudy Stein: *Co jsou to mistrovská díla a proč je jich tak málo* / Libretto by Petr Kotík – an adaptation of lecture by Gertrude Stein *What Are Master-Pieces And Why Are There So Few of Them* in collaboration with Michael Rau

Hudební nastudování / Musical Director
Režie a scéna / Director and Stage Designer
Zvuk / Sound

Petr Kotík
Michael Rau
Otakar Mlčoch

Soprán / Soprano
Tenor / Tenor
Baryton / Baritone
Bas / Bass
Housle / Violin

Kamala Sankaram
Marty Coyle
Jeffrey Gavett
Adrian Rosas
Pauline Kim Harris

Členové Ostravské bandy / Members of Ostravská banda

60 min.

V anglickém originále s českými titulky / In English original with Czech subtitles
Světová premiéra, objednávka festivalu / World Premiere, Festival Commission

Petr Kotík

Opera není ani hudební dílo, ani divadlo.

Téma komorní opery *Master-Pieces (Almost a Lecture) / Mistrovská díla (Téměř přednáška)* se zabývá podstatou tvůrčího procesu. Libreto opery je založeno na přednášce Gertrudy Steinové „Co jsou mistrovská díla a proč je jich tak málo“ z roku 1936. Termín „mistrovská díla“, který G. Steinová užívá, lze uplatnit jak na umělecká díla, tak v přeneseném významu, všeobecně, na tvorbu jako takovou. Jedná se o podstatu tvůrčího procesu, ve kterém jde buď o entitu, tedy dílo samotné, nebo o identitu, tedy o identifikaci díla s osobou autora, dobou nebo prostředím. Argument G. Steinové (a tedy obsah opery) poukazuje na to, že dílo musí stát na svých nohách, tedy být nezávislé na všem, co by mu mohlo dát identitu. Toto na první pohled jednoduché téma v sobě skrývá hloubku podstaty a smyslu tvůrčího procesu a lze ho přenést do mnoha rovin s otázkou: O co ti jde, když tvoříš (nejen umělecké dílo) – jde ti o identitu sebe sama nebo o entitu, tedy o dílo samotné? Jde ti o sebe nebo o to, co děláš? Pokud ti jde o identitu, mistrovské dílo nikdy nevytvoříš, i když je možné dosáhnout rychlého úspěchu. Protože mistrovské dílo není obrazem tebe nebo tvé doby (identity), je vždy obrazem sebe sama (entity). Totiž existence a význam díla (tedy mistrovského díla) musí být nadčasové. Stojí mimo identitu s kýmkoliv a čímkoliv. *Mistrovská díla (Téměř přednáška)* je hybrid; není to ani divadlo, ani čistá hudební kompozice a obsah, tedy slova, která jsou někdy zpívána a někdy mluvena, se snaží zachovat poezii textu G. Steinové a slouží k hlubší úvaze o jeho smyslu.

Rozhovor s Petrem Kotíkem pro Operaplus.cz, který byl aktualizován pro programovou brožuru NODO

Mistrovská díla je Vaší první operou. Dlouho jste hledal námět, byly Vám blízké spíše skutečné příběhy osobností nebo dějinné události, zvažoval jste také vzít si jako předlohu film Nikity Michalkova *Unavení sluncem* nebo... *Titanic*. Proč jste si nakonec vybral neepický text Gertrudy Steinové?

Master-Pieces (Almost a Lecture) / Mistrovská díla (Téměř přednáška) je můj první pokus o napsání opery. O kompozici opery uvažuji od konce 70. let. Nebyla to aktuální starost (jak je vidět), ale přesto jsem o tom přemýšlel a hledal cestu „jak na to“. Nedívám se totiž na operu jakožto na zpívané divadlo – tento koncept mě nikdy nepřitahoval. Nevidím totiž důvod, proč by mělo být drama na jevišti zpívané.

K čemu tedy opera je? Co je podstatou našeho zájmu o operu a její životnosti? Je těžké vysvětlit s jistotou, proč se k opeře vracíme. Na tuto otázku patrně nelze najít jednoznačnou odpověď. Na jednu stranu je opera jako divadlo nesmysl, na druhou stranu je to něco, čím je člověk silně fascinován.

Nevím, jak daleko jsem postoupil v ujasnění si těchto problémů. Sám bych charakterizoval operu jakožto něco, co je hybrid mezi divadlem a hudbou s významem náplně, která jde daleko dále, než to, co se děje na scéně (to lze jasně vidět na Wagnerových operách, které mají v podstatě nesmyslný obsah. Ten je ale vedlejší). Z toho důvodu nestačí jen složit hudební skladbu, která by svojí silou vystačila. Úspěšná opera vyžaduje symbiózu divadla a hudby, obsahu a formy libreta (nebo textu – ať je zpívaný nebo mluvený) a i když hudební část je důležitá, slabá stránka libreta může dílo vyřadit z repertoáru (*Hubička* nebo *Armida* mohou sloužit jako příklad). A naopak, dobře vymyšlené divadlo s několika populárními áriemi může udržet hudebně slabou operu při životě (například *Andrea Chénier* od Umberta Giordana).

K rozhodnutí napsat *Mistrovská díla* došlo pozvolna. Původně jsem měl v úmyslu složit skladbu pro soprán a housle. Když se mně dostal do ruky text přednášky Gertrudy Steinové *What Are Master-Pieces And Why Are There So Few of Them (Co jsou mistrovská díla a proč je jich tak málo)*, napadlo mě pokusit se o scénické zpracování, jakousi quasi operu na způsob komorních oper Salvatore Sciarrina. A když mě Jiří Nekvasil vyzval napsat operu pro NODO, řekl jsem ano (to jsem už měl jakousi představu o *Master-Pieces*). Na libretu jsem pracoval od počátku roku 2013, ale hudbu jsme začal komponovat poměrně pozdě, někdy začátkem

března 2014 (předehru) a pak naplno (denně od rána do večera) po serii koncertů, které jsem měl v New Yorku koncem března. Jeden z nejdůležitějších kroků v realizaci tohoto projektu bylo zapojení Michaela Raua počátkem dubna 2014. Bez této spolupráce (téměř denní pracovní schůzky a diskuse) si vůbec nedovedu představit, jak by to dopadlo.

Když operu, která má v podtitulu uvedeno, že je téměř přednáškou, komponujete, máte představu o její scénické realizaci nebo alespoň částečném převedení do divadelní situace?

Představa, nebo to, co nazývám „vize“ díla, nelze přesně identifikovat. Člověk ani neví, co chce, spíš ví to, co nechce. A zde hraje velkou roli participace Michaela Raua. Mám určitou scénickou vizi, ta se ale nepromítá do přesných obrazů.

Na texty Gertrudy Steinové nekomponujete poprvé, píšete opět na poměrně náročné texty autorů (před tím Buckminster Fuller, Václav Havel nebo Vladislav Vančura). Jak poznáte, že je daný text vhodný pro vokální dílo? Nebo lépe, že právě tento text má či může být zhudebněn?

Takové věci se poznají intuitivně. Něco uvnitř vám řekne, že s tím, nebo oním textem by se dalo pracovat. Samozřejmě tomu musí předcházet záměr napsat vokální kompozici. Pokud v hudbě uvažuji o hlasech, je nutné, abych měl k tomu text. Zpívání bez textu není pro mě. Náročnost textu je možná daná mými zájmy a určitou inspirací, kterou nacházím na intelektuální rovině, která není lehce stravitelná. Rozhodnutí pracovat s určitým textem předchází údobí, a to je někdy dost dlouhé, ve kterém přezkoumávám vše pro a proti, pořádně se na to vyspím a pokud se nápad nevypaří do éteru, pak je přijat. Moment, kdy vím, že bych to nebo ono měl dělat, také přijde sám, automaticky a bez jakékoliv manipulace. Je ale nutné říct, že počet nápadů, které se rozplynuly v nic, daleko převyšuje počet těch, které jsem se rozhodl realizovat.

Petr Kotík, New York, 25. 5. 2014
(de)

Skladatel, dirigent a flétnista **Petr Kotík** (1942, Praha) studoval v Praze a ve Vídni. Ještě na Pražské konzervatoři založil ansámbl pro novou hudbu Musica viva pragensis (1961-64) a po návratu ze studií na Vídeňské akademii pak QUaX Ensemble (1966-69). V roce 1970, krátce po svém příchodu do Spojených států, založil S.E.M. Ensemble, který byl v roce 1992 rozšířen na The Orchestra of the S.E.M. Ensemble. Od počátku 60. let působil především jako komorní a sólový hráč. V roce 1992 přesunul svůj zájem na práci s orchestrem. Mezníkem byl koncert s 86-členným Orchestra of the S.E.M. Ensemble v Carnegie Hall s Davidem Tudorem jako sólistou. Kotík dirigoval premiéru kompletní verze *Atlas Eclipticalis* Johna Cage, kde Tudor hrál simultánně Cageovu *Winter Music*. Po této události následovaly významné orchestrální koncerty například v New Yorku, Berlíně, Praze, Ostravě, Varšavě a Tokiu. V letech 1999-2005 dal podnět k provedení a byl jedním z dirigentů skladeb pro tři orchestry na koncertech v Ostravě, Praze, Berlíně a Varšavě. Na programu byly *Gruppen* Karlheinz Stockhausena i skladby Christiana Wolffa, Olgy Neuwirth, Philla Niblocka, Petra Kotíka, Earle Browna, Alvina Luciera a Martina Smolky, většinou psané na Kotíkovu objednávku. V roce 2001 se pod vedením Petra Kotíka koná první bienále Ostravských dnů, v roce 2005 zakládá pro festival Ostravské dny mezinárodní komorní orchestr pro soudobou hudbu Ostravská banda, se kterým pořádá coby jeho umělecký šéf také koncertní turné. V roce 2012 zakládá společně s Jiřím Nekvasilem, ředitelem NDM, festival Dny nové opery Ostrava (NODO). Mezi nejznámější Kotíkovy skladby patří *Hudba pro 3 „in Memoriam Jan Rychlík“* (1964), *There is Singularly Nothing* na text Gertrudy Stein (1971-73), *Many Many Women* na text Gertrudy Stein (1975-78), *Explorations in the Geometry of Thinking* na text R. Buckminstera Fullera (1978-80), *Dopisy Olze na text Václava Havla* (1989-91), *Music in Two Movements* pro orchestr (1998-2002), *Variations for 3 Orchestras* (2003-05) a *Smyčcový kvartet č. 1 „Erinnerungen an Jan“* (2007-09). Jeho trio pro bicí *In Four Parts* (2009) zaznělo v několika provedeních v Evropě i USA. Kotíkův *Smyčcový kvartet č. 2 Torso* měl premiéru v prosinci 2011 v newyorské Paula Cooper Gallery, rozšířená

verze potom 1. března v ISSUE Project Room v provedení S.E.M. Ensemble, v české premiéře na festivalu Pražské jaro 2013. Do Kotíkovy dirigentské diskografie patří Cageovy skladby *Atlas Eclipticalis* a *Concert for Piano and Orchestra* (na značce Wergo); *103* a *Atlas Eclipticalis* (s pianistou Davidem Tudorem, nahráno živě v Konzerthaus Berlin a vydáno na 4-CD u Asphodel); dále *Turfan Fragments* a *For Samuel Beckett* Mortona Feldmana (na Dog W/A Bone). Další nahrávka hodná zmínky je *Treatise* Cornelia Cardewa – dvouhodinové provedení QUaX Ensemble, nahrané živě v Praze v roce 1967 a vydané na 2CD u Mode Records (2009, New York). Na podzim roku 2012 Petr Kotík v New Yorku inicioval a realizoval snad největší festival na oslavu 100. výročí narození Johna Cage. V rámci tohoto festivalu vystoupila mj. Janáčkova filharmonie Ostrava a Ostravská banda. V lednu 2013 provedl s Ostravskou bandou koncert pro rozhlasovou stanici WDR 3 v Kolině nad Rýnem, kde byla rovněž premiérována jeho skladba *Nine + 1*.

Michael Rau působí na mezinárodní scéně již od roku 2008 – v Německu, ve Spojeném království, Irsku a Kanadě. V New Yorku se podílel na projektech pořádaných PS 122, HERE Arts Center, Ars Nova, The Bushwick Starr, The Brick, 59E59 a Dixon Place. Inscenace v jeho režii byly provedeny v regionech Chicago, Cleveland a Santa Barbara. Nastudoval různé nové hry v rámci Národní konference dramatiků Eugena O'Neill a ve studiích The Lark a New York Theater Workshop. Jeho realizace Thomsonovy opery *Four Saints in Three Acts* (Čtyři svatí ve třech aktech) byla oceněna jako významná inscenace Opera America Director/Designer Showcase 2008. Jeho produkce O'Neillovy hry *The Great God Brown* (Velký bůh Brown) se stala součástí Pražského Quadriennale 2011. Vyučoval na Columbia University, New York University a Wesleyan University. Obdržel režijní stipendia např. od Kennedy Center, New Play Network, Likhachev Foundation a TCG National Conference Grant.

Kamala Sankaram, známá svými „kolturními ohňostroji“ (New York Post) zpívala s Wooster Group a s eighth blackbird. Vystupovala se soubory Philipa Glasse, Anthonyho Braxtona a Johna Zorna, a premiérovala také jejich skladby. Nahrávala s Anthonym Braxtonem (TRILLIUM E, Braxton House), s Philem Klímem (*Around the World in a Daze*, Starkland Records), se skupinou The End (*The Sick Generation*, Hymen Records) a s Anti-Social Music (*The Future of Everything*, Peacock Records). Jako skladatelka obdržela od American Theater Wing Cenu Jonathana Larsona a získala rezidenční pobyty v HERE Arts Center, v MacDowell Colony, ve Watermill Center, v Hermitage a byla jmenována rezidenční skladatelkou pro Exploring the Metropolis. Její nová opera *Thumbprint* (Otisk palce) měla premiéru v lednu 2014 v rámci festivalu PROTOTYPE.

Tenorista **Marty Coyle** rychle získává pozornost newyorské klasické hudební scény. Mezi jeho nejnovější projekty patří americká premiéra *My Days* Nico Muhly, kde účinkoval jako sólista s proslulým souborem Fretwork a The Saint Thomas Choir. V poslední době spolupracoval také s Clarion Ensemble, American Classical Orchestra a Octavo Singers. Marty je v současné době členem sboru Metropolitan Opera Extra Chorus a člen Saint Thomas Choir of Men and Boys v New York City. Mezi jeho poslední operní role patří Pang v Pucciniho *Turandot* v provedení Toledo Opera. Během studijního angažmá v opeře v Saint Louis ztělesnil v rámci Gerdine Young Artist Program role Dona Ottavia v *Donu Giovannim* a Augusta Gloopa ve *Zlatém kupónu* Petera Ashe. Na irském Wexford Festival Opera 2010 ztvárnil v téže opeře roli Oompa Loompa a alternoval Grandpa Joe. V oboru Hudba mu byl udělen bakalářský titul na Pennsylvania State University a magisterský na Juilliard School.

Barytonista **Jeffrey Gavett**, se věnuje nové hudbě jako skladatel, interpret i improvizátor. Vystupoval s umělci velmi širokého spektra – od Rolling Stones a Indie, rockovou skupinu Clogs po ansámby nové hudby jako jsou ICE, New Juilliard Ensemble, Red Light New Music, Roomful of Teeth, S.E.M. Ensemble, Ensemble Signal, Talea Ensemble a Wet Ink Ensemble. Jeho vlastní soubor Loadbang premiéroval víc než 100 skladeb, členové si píší i vlastní hudbu, improvizují v úzké spolupráci se skladateli. V roce 2010 založil vokální soubor Ekmeles, který se zaměřuje na interpretaci nových skladeb a capella a klasických skladeb avantgardy. Ekmeles se dostalo uznání od New York Times pro jejich „výjimečně citlivou intonaci“ a Alex Ross je popsal jako „virtuózně dobrodružné“. Mezi skladatele, s nimiž Jeffrey Gavett spolupracoval, patří Andy Akiho, Christopher Cerrone, Beat Furrer, David Lang, Liza Lim, Nico Muhly, Terry Riley, Caroline Shaw, Steven Takasugi a Charles Wuorinen. Vystupoval jako sólista v Alice Tully Hall, Issue Project Room, The Kitchen, Merkin Hall, Miller Theatre, Le Poisson Rouge, Roulette, The Jeffrey Gavett, je absolventem Westminster Choir College a Manhattan School of Music.

Adrian Rosas, slovy kritiků „libozvučný basbaryton s divadelním švihem“ (Opera News, 2011), je slibným mladým umělcem s „impozantními zkušenostmi a nadáním“ (The Boston Globe, 2012). Adrian Rosas debutoval v Opeře St. Louis v roli Setníka v Čajkovského *Evženu Oněginovi* a také jako zástupce role Willyho Wonky ve světové premiéře komické opery Petra Ashe *Zlatý kupón* a hlavní role v *Donu Giovannim*. V Opeře v Seattlu debutoval jako Důstojník v *Lazebníkovi sevillském* a v rámci programu na podporu mladých umělců při Seattlské opeře vystupoval v roli Procola v Donizettiho *Viva la Mamma* a Masetta a komtura v Mozartově *Donu*

Giovannim. Koncertně se Adrian představil poprvé v Carnegie Hall jako Anděl Gabriel v opeře *Ó, můj synu* španělského skladatele Marcose Galvanho a mnohokrát na slavném New York Festival of Song. Po obhájení bakalářského diplomu na Western Michigan University obdržel magisterský titul na Juilliard School.

Pauline Kim Harris, oslavovaná v New York Times pro své bleskové reflexy jako „houslová čarodějka“, byla nominována na cenu Grammy (Universal/Decca) a po celém světě fascinuje obecenstvo svým průkopnickým postojem ke crossoveru klasické hudby s jinými žánry a v posouvání hranic vymezujících hudbu experimentální a avantgardní. V poslední době jí vyšlo u značky Tzadik CD s nahrávkou *Passagen* Johna Zorna pro sólové housle. Brzy vyjde vinylové dvojalbum skladeb zkomponovaných pro duo String Noise – „podnikavé houslové duo“, které vytvořila se svým manželem Conradem Harrisem z FLUX Quartet, a také CD se skladbami Philla Niblocka. Její všestrannost dokazují spolupráce s Peterem Gabrielem, Stingem, Jeffem Beckem, Jay Z, Johnem Calem a Joni Mitchell a nahrávky pro Lennyho Kravitze, Jane Siberry, Tyondai Braxtona a Davida Byrna s Fatboy Slimem. Spolupracovala s Gordonem Monahanem, vystupovala s New York Theatre Ballet jako houslistka na scéně v Short Memory choreografky Pam Tanowitz. V poslední době se podílela s Cygnus Ensemble na nastudování her Samuela Becketta v režii Joy Zinoman, na premiéře *Contes de Fees* Johna Zorna s Thailand Philharmonic Orchestra v jihovýchodní Asii, na představeních v rámci projektu SiS (s violoncellistkou Christine Kim) a na světových premiérách Johna Zorna a Davida Langa. Je členkou S.E.M. Ensemble, Ostravské bandy, O.B. SQ, Ensemble LPR a Wordless Music Orchestra.

Ostravská banda – viz strana 13

Petr Kotík

Opera is neither music nor theater.

The chamber opera *Master-Pieces (Almost a Lecture)* is based on the 1936 lecture by Gertrude Stein *What Are Master-Pieces And Why Are There So Few of Them*. Although Stein talks about the nature of creative process and masterpieces in relation to writing and literature, what she says relates to art in general, or, metaphorically, to any creative endeavor. Stein's argument, which is that of the opera, states that a masterpiece is an entity that does not carry the identity of its author. The working process is the issue – it either strives for an identity (with the work's author, or its environment and time), or for the work itself as an entity. This seemingly simple idea has a deep meaning and relates to many levels of working and existing. The question is this: what is the process about? Is it about yourself (identity),

or about the work (entity)? If it is about identity, you will never create a masterpiece, although the public may possibly like it.

The opera *Master-Pieces (Almost a Lecture)* is a hybrid – neither a theater piece nor purely musical composition – and the content, the words that are sometimes sung and sometimes spoken, strive to retain the poetry of Stein's language, and to open the possibility for deeper thought about its meaning.

The composer, conductor and flutist **Petr Kotík** (1942, Prague) was educated in Prague and Vienna. While at the Prague Conservatory, he founded the ensemble *Musica viva pragensis* (1961-64) and, after returning from Vienna, the *QUaX Ensemble* (1966-69). In 1970, shortly after his arrival in the U.S., he founded the *S.E.M.*

Ensemble, which expanded in 1992 into The Orchestra of the S.E.M. Ensemble. In the early 1960s, Kotík was active mainly as a chamber musician and soloist. In 1992, Kotík began to work with orchestra, which marked the beginning of his conducting career. After the debut of the 86-piece Orchestra of the S.E.M. Ensemble at Carnegie Hall (with David Tudor at the piano), Kotík continued to conduct major events in New York, Berlin, Prague, Ostrava, Warsaw, and Tokyo, as well as opera productions in New York and Berlin. Kotík has initiated, commissioned, and co-conducted large orchestra compositions (including 3-orchestra works) by Christian Wolff, Olga Neuwirth, Phill Niblock, Alvin Lucier, Somei Satoh, Roscoe Mitchell, Martin Smolka, Bernhard Lang, and others. The year 2001 marked the first season of the biennial Ostrava Days under the direction of Petr Kotík. In 2005, specifically for the festival, Kotík founded Ostravská banda, an international chamber ensemble

for contemporary music, with which he tours as creative director. In 2012, along with Jiří Nekvasil, the director of the National Moravian-Silesian Theatre, Kotík founded the New Opera Days Ostrava (NODO). Among the best known compositions by Kotík are *Music for 3 in Memoriam Jan Rychlík* (1964), *There is Singularly Nothing* on a text by Gertrude Stein (1971-73), *Many Many Women* on a text by Gertrude Stein (1975-78), *Explorations in the Geometry of Thinking* on a text by R. Buckminster Fuller (1978-80), *Letters to Olga* on a text by Vaclav Havel (1989-91), *Music in Two Movements for orchestra* (1998-2002), *Variations for 3 Orchestras* (2003-05), and *String Quartet No. 1 "Erinnerungen an Jan"* (2007-09). His percussion trio *In Four Parts* (2009) was performed numerous times in Europe and the U.S. Kotík's *Torso* (*String Quartet No. 2*) was premiered in December, 2011, in New York at the Paula Cooper Gallery and in an expanded version on March 1, 2012, at

Petr Kotík *Master-Pieces* – veřejná zkouška/preview – New York, 14. 4. 2014

ISSUE Project Room by the S.E.M. Ensemble. Its Czech premiere was during the Prague Spring festival in 2013. Kotík's discography as a conductor includes John Cage's *Atlas Eclipticalis* and *Concert for Piano and Orchestra* on Wergo; John Cage's *103* and *Atlas Eclipticalis* (with pianist David Tudor, recorded live at the Konzerthaus Berlin) on a 4-CD set by Asphodel, Ltd, San Francisco; *The Turfan Fragments* and *For Samuel Beckett* by Morton Feldman on Dog W/A Bone, 2001, New York. Other important releases include *Many Many Women* by Kotík on 3-CD set on Dog W/A Bone, 2000; *In Four Parts* on Mutablenmusic; The Entire Musical Work of Marcel Duchamp (with John Cage reading *Sculpture Musicale*) on Dog W/A Bone, 1999; and *Treatise* by Cornelius Cardew — a 2-hour live performance by the QUaX Ensemble, recorded live in Prague in 1967 on a 2-CD set by Mode Records, 2009, New York. In the fall of 2012 in New York, Petr Kotík initiated and organized perhaps the largest festival commemorating John Cage's 100th birthday. The festival featured Ostrava Janáček Philharmonic and Ostravská banda. In the January of 2013, Kotík performed with the Ostravská banda in a concert for WDR 3 in Cologne, where he premiered his work *Nine + 1*.

Since 2008 **Michael Rau** has been working internationally in Germany, the UK, Ireland, and Canada. In New York, he has created work at PS 122, HERE Arts Center, Ars Nova, The Bushwick Starr, The Brick, 59E59, and Dixon Place, and he has directed regionally in Chicago, Cleveland, and Santa Barbara. He has developed new plays at the Eugene O'Neill National Playwrights Conference, the Lark, and New York Theater Workshop. His production of *Four Saints in Three Acts* was selected as a noteworthy production of the 2008 Opera America Director/Designer Showcase. His production of *The Great God Brown* was exhibited as part of the 2011 Prague Quadrennial. He has taught at Columbia University, New York University, and Wesleyan University. Michael Rau is a recipient of directing fellowships from the Kennedy Center, the New Play Network, and the Likhachev Foundation, as well as a TCG National Conference Grant.

Known for her "coloratura fireworks" (NY Post), **Kamala Sankaram** has performed with and premiered pieces by the Philip Glass Ensemble, the Wooster Group, Anthony Braxton, John Zorn, and eighth blackbird, among others. She has recorded with Anthony Braxton (TRILLIUM E: Braxton House), Phil Kline (*Around the World in a Daze*: Starkland Records), End (*The Sick Generation*: Hymen Records), and Anti-Social Music (*The Future of Everything*: Peacock Records). Also a composer, Kamala was the recipient of a Jonathan Larson Award from the American Theater Wing, was a resident artist at HERE Arts Center, Composer-in-Residence for Exploring the Metropolis, and has held residencies at the MacDowell Colony, the Watermill Center, and the Hermitage. Her new opera, *Thumbprint*, was premiered as part of the PROTOTYPE Festival in January, 2014.

Tenor **Marty Coyle** is quickly garnering attention in the New York classical music scene. He was most recently seen as a featured soloist in the US premiere of Nico Muhly's *My Days* in a concert with the world-renowned Fretwork and The Saint Thomas Choir. He has also recently performed with such groups as The Clarion Ensemble, the American Classical Orchestra, and the Octavo Singers. Marty is a current member of the Metropolitan Opera Extra Chorus and regular chorister with the Saint Thomas Choir of Men and Boys in New York City. His most recent appearance on the operatic stage was as Pang in Puccini's *Turandot* with the Toledo Opera. While studying as an Apprentice Singer at Opera Theatre Saint Louis in the Gerdine Young Artist Program, Marty covered the roles of Don Ottavio in *Don Giovanni* and Augustus Gloop in Peter Ash's *The Golden Ticket*. In Ireland in 2010, he sang as an Oompa Loompa while also covering the role of Grandpa Joe in *The Golden Ticket* with Wexford Festival Opera. Marty received his Bachelor's degree in Music from The Pennsylvania State University and his Master's degree in Music from The Juilliard School.

Jeffrey Gavett, baritone, is dedicated to new music as a composer, performer, and improviser. He has appeared with a broad array of artists, ranging from the Rolling Stones and indie rock group Clogs to new music groups such as ICE, New Juilliard Ensemble, Red Light New Music, Roomful of Teeth, SEM Ensemble, Ensemble Signal, Talea Ensemble, and Wet Ink Ensemble. His own mixed ensemble, loadbang, has premiered more than 100 works, writing their own music, improvising, and working closely with composers. In 2010 he founded the Ekmeles vocal ensemble, which is dedicated to performing new works for a cappella voices and classics of the avant garde. Ekmeles has been praised by the New York Times for their “extraordinary sense of pitch”, and described as “virtuosically adventurous” by Alex Ross. Mr. Gavett has worked with composers including Andy Akiho, Christopher Cerrone, Beat Furrer, David Lang, Liza Lim, Nico Muhly, Terry Riley, Caroline Shaw, Steven Takasugi, and Charles Wuorinen. He has performed as a soloist at Alice Tully Hall, Issue Project Room, The Kitchen, Merkin Hall, Miller Theatre, Le Poisson Rouge, Roulette, The Stone, and Zankel Hall, and has been praised for his “attractive” and “even-tempered” voice by the New York Times. Mr. Gavett holds degrees from Westminster Choir College and Manhattan School of Music.

Hailed by critics as a “mellifluous bass-baritone [with] theatrical flair” (Opera News, 2011), **Adrian Rosas** is an emerging young artist with “impressive experience and talent” (The Boston Globe, 2012). Mr. Rosas made his Opera Theatre of St. Louis debut in the role of The Captain in Tchaikovsky’s *Eugene Onegin* as well as understudying the role of Willy Wonka in a world premiere of Peter Ash’s opera *The Golden Ticket* and the title role in Mozart’s *Don Giovanni*. He made his Seattle Opera debut as the Sergeant in Rossini’s *Il Barbiere di Siviglia*, and as part of Seattle Opera’s Young Artist

Program performed the roles of Procolo in Donizetti’s *Viva la Mamma*, as well as Masetto and Il Commendatore in *Don Giovanni*. In concert, Mr. Rosas made his Carnegie Hall debut as the Angel Gabriel in *Oh My Son*, an opera by Spanish composer Marcos Galvany, and has performed on numerous occasions with the acclaimed New York Festival Of Song. Mr. Rosas holds a Master’s degree from The Juilliard School and a Bachelor’s degree from Western Michigan University.

Hailed by the New York Times for her “lightning-fast reflexes,” **Pauline Kim Harris** has been notably described as “a sorceress of the violin.” A Grammy-nominated artist (Universal/Decca), she engages her audiences world-wide in ground-breaking classical and genre-bending crossover to the cutting-edge experimental/avant-garde. Most recently, her recording of John Zorn’s *Passagen for Solo Violin* was released on Tzadik. She will soon be featured in a double vinyl album of works composed for String Noise, her “enterprising violin duo” with husband Conrad Harris of FLUX Quartet, as well as a CD of music by composer Phill Niblock. Some highlights include performances with Peter Gabriel, Sting, Jeff Beck, Jay Z, John Cale, and Joni Mitchell and recordings for Lenny Kravitz, Jane Siberry, Tyondai Braxton, and David Byrne/Fat Boy Slim. She has collaborated with Gordon Monahan and appeared as a soloist in the premiere of *Short Memory* by Pam Tanowitz for the New York Theatre Ballet. Recent performances include a production of Samuel Beckett plays with the Cygnus Ensemble directed by Joy Zinoman, the Southeast Asian premiere of John Zorn’s *Contes de Fees* with the Thailand Philharmonic Orchestra, shows with Project SiS (with cellist Christine Kim) and world premieres of work by John Zorn and David Lang. She is also a member of the S.E.M Ensemble, Ostravská banda, O.B. SQ, Ensemble LPR, and the Wordless Music Orchestra.

Ostravská banda – see page 20

INTERLUDE

piano
viola
violin/cello } TACET

The Narration:

Con melancolia (♩ = 63)

8

FI *quasi mf dolce*

AFI *quasi mf dolce*

BFI *quasi mf dolce*

Bg *mp*

N: *Rakujo no Miyasudokoro was born one thousand years ago to the family of a high-ranking official.*

7

FI

AFI

BFI

Vib *medium vib.*
mp

Bg

N: *The excellent education she received was not wasted of dazzling beauty, exquisite elegance, and refined on her brilliant mind. She grew up into a lady taste. Her poems were read and appreciated.*

FI

AFI

BFI

Vib

Bcl *mp*

Bg

N: *her calligraphy highly prized.*
At the age of sixteen

She was also strong-willed and emotional.

RUDOLF
KOMOROUS

No no miya
(1988)

27 / 06

Divadlo Jiřího Myrona
Jiří Myron Theatre

21:00

RUDOLF KOMOROUS

No no miya
(1988)

Libreto Rudolf Komorous, podle japonského divadla nó Zeami Motokija (pravděpodobně 1363-1443) /
Libretto by Rudolf Komorous, after the Noh theatre by Zeami Motokiyo (c. 1363 - c. 1443)

Dirigent / Conductor

Scénická realizace / Stage Directors

Sbormistr / Choirmaster

Choreografka / Choreographer

Petr Kotík

Jiří Nekvasil, David Bazika

Jurij Galatenko

Lucie Burešová

Paní Rokudžó / Lady Rokujo

Budhistický mnich / Buddhist Monk

Vypravěč / Narrator

Tanečník / Dancer

Katalin Károlyi

Jeffrey Gavett

Josef Kaluža

Po-Ju Lin

Canticum Ostrava

Ostravská banda

Ve spolupráci s Institutem umění – Divadelním ústavem v rámci Roku české hudby / In cooperation
with Arts and Theatre Institute as part of the Year of Czech Music programme.

75 min.

V česko-anglickém provedení / In Czech-English version

Evropská premiéra / European Premiere

Rudolf Komorous u Velké čínské zdi v době svého působení v Číně (1959-61)
/ Rudolf Komorous standing at the Great Wall of China during his stay in China (1959-61)

No no miya

PRELUDIUM

ČÁST I

MEZIHRA Vyprávění

ČÁST II

ZÁVĚR Tanec

Opera *No no miya* je volnou adaptací hry japonského divadla *nô* *Nonomija* Zeami Motokija (14. – 15. století). Původní libreto skladatele Rudolfa Komorouse obsahuje texty z dalších japonských a čínských autorů. Styl je poetický a imaginativní a představuje silnou osobní odpověď na vysoce kultivované a emocionálně nabitě kvality divadla *nô*.

O příběhu, na kterém je opera založena

Nonomija patří do třetí z pěti kategorií her, která ukazuje idealizovanou krásu zosobněnou ženou. V tomto případě je to duch paní Rokudžó Mijasudokoro. Po úmrtí svého manžela – prince měla jako stále nádherná žena bouřlivou milostnou aféru s princovým mladším nevlastním bratrem, slavným Zářivým princem Genži. Její láska ho ale přesahovala a on ji opustil. Princova manželka dělala vše proto, aby paní Rokudžó ponížila. Zhrzený duch paní Rokudžó nemá pokoje a na památné místo se každoročně vrací, aby si připomněl den posledního setkání s milencem. Asi o 300 let později se duch setkává s potulným mnichem, který doputuje do této „Svatyně v loukách“. Paní Rokudžó prosí mnicha, aby se za ni modlil. V závěru se zjevuje přírodní duch (Tanečník), který Paní Rokudžó otevírá cestu ke svobodě. Dílo končí divokým tancem a zpěvem chóru o tom, že duch ženy „je nyní připraven projít branou hořícího domu“ a bude vysvobozen. *Nonomija* je posvátné místo na kraji Kjóta, kam se dosud chodí dívky i ženy modlit a prosit o lásku.

Donna Zapf

O No no miya

V opeře Rudolfa Komorouse, jejíž předlohou je hra divadla *nô*, *Nonomija*, zůstává potenciál šlechtnosti ústřední postavy Mijasudokoro bez povšimnutí. V důsledku ponížení a křivdy, které se na Mijasudokoro dopouští Gendži, Zářící princ, se její duch spustí jako mstivá Zuřivost a rozběsněně vyrovnává křivdu zabitím Gendžeho manželky a milenky. Mijasudokoro se odebírá do podzimní samoty v ústraní.

Rudolf Komorous si napsal libreto pro *No no miya* sám. Je zřejmé, že toto dílo není pouhou adaptací dramatu *nô*. Stejně jako je tomu i u dalších Komorousových děl, *No no miya* vytváří prostor, kde můžeme klást otázky sobě i své vlastní kultuře. Dílo apeluje na podmínky hudební kompozice, nebo umělecké praxe vůbec, ke konci 20. století. Rozměr a hloubka projevených obav nutí chápat hudbu Rudolfa Komorouse v kontextu trvajících a životodárného projektu postmoderní avantgardy.

Opera *No no miya* kombinuje dvě tradiční formy – japonské divadlo *nô* a západní operu. Jako sled výstupů chóru, sólistů, malého ansámblu a tanečníka, je *No no miya* příkladem západní hybridizace, charakteristické pro mnohé kulturní proudy konce 20. století: propojuje prvky západní i mimo-západní umělecké praxe, historické památky, nové myšlenky a subjektivní přítomnost skladatelovu. Otázky, jež toto dílo přináší, jsou tedy velmi různorodé. Konfrontačně se staví západnímu mýtu „čistých“ nebo „autentických“ kultur stejně jako historickým uměleckým tradicím Západu včetně všech navázaných významů.

Použitím vysoce formalizované ezoterické praxe *nô* přináší Komorous prvek tajemna. Nutí nás zaujmout odstup od „známého“ – od našeho očekávání „divadla“, „opery“ nebo „hudby“ – tím, že nás vystavuje setkání s jedním z aspektů japonské kultury, s tradiční a vysoce kultivovanou praxí, jež sděluje významy pomocí specifických vlastních kódů. Ovšem nejde o efekt tajemna, které by vytvářelo exkluzivní prostředí pro odborníky nebo zasvěcence skrytého umění, z něhož jsme my

– širší obecnost – vyloučení. Spíše jsme do díla vtaženi, vstupujeme do labyrintu, abychom si našli vlastní cestu, pohybujeme se směrem dovnitř. *No no miya* je příležitostí setkat se s mystériem, víceznačností, prostor pro aktivní hru s významy. Je to vzácný zážitek ve světě podřízeném opaku: odhalení absolutního vládce, didaktického fauxbourdonu většiny hudební produkce masové kultury a reklamy, muzaku, který je naším neviditelným průvodcem v každodenním životě.

Kombinováním textu psaného skladatelem, hudby, západního a japonského divadla, tedy právě ve vnitřním světě kompozice, prosazuje Komorous samu myšlenku komponování. V té nejbezprostřednější rovině, při sledování ne-západní formy, vnímáme formu samu, protože není zastřena našimi předchozími zkušenostmi s ní. Je snazší se opřít o jistotu stejně kultivované, ale ze západní kultury odvozené pěvecké techniky a kultury, o hudební nástroje a západní temperovanou dvanáctitónovou stupnici, jimiž se vyznačuje opera. Tváří v tvář divadlu nů si začneme uvědomovat, že naše vlastní kultura je jen jednou z alternativ.

Ovšem problém předkládaný v *No no miya* se týká kompozice v hlubším slova smyslu. Je kompozice coby soudobá praxe vůbec možná nebo ne? Podoban Mijasudokoro v gotické opuštěné krajině Nonomija v močálech Sagano, na onom posvátném zapomenutém místě, i ohromný potenciál hudební kompozice byl vymazán z mainstreamové kulturní produkce Západu. V kultuře, jež popírá historii nekonečnou repetitivní produkcí kulturního simulakra, se stává vytváření hudby jakéhokoli typu jen dalším z produkovaných výrobků. Možná je tato situace v Severní Americe naléhavější, protože nemáme bezprostředně přítomnou historii, která by vedla ke kritice a kontextualizaci hudebního průmyslu. Rudolf Komorous říká, že „existuje jeden rozdíl, který [v Kanadě]“ – a já bych řekla, že ve Spojených státech je to dost podobné, alespoň na Západním pobřeží – „způsobuje jistě obtíže. Jste-li skladatel, dobrý skladatel, dejme tomu v Praze, tím, že píšete svou hudbu a že ji necháváte provádět, jste součástí hudebních dějin. Co děláte, je důležité. My tady žijeme hodně ve vakuu. Může se i hrát velmi dobrá skladba. Ale lidé prostě odejdou domů a vůbec na tom nezáleží...“¹

Libreto *No no miya* uznává kontext hudební kompozice, ovšem vyplývá z něho lítost, že v kultuře se této hodnotě uznání nedostává. Přesto ale nejde o lenivou meditaci o přehlížení a beznaději. Forma, šokující nepůvodní montovanou obrazností textu i podivným neidiosynkratickým výběrem slov, nedovolí, aby obecnost podlehla malátnosti. Navíc, text předkládá nejen nevšimavost, ale i dějiny jako aspekt hudební kompozice. Jak v rámci hudební kompozice, tak ve světě opery je současná transformace podmíněna vyrovnáváním se s minulostí. Duch Mijasudokoro je vysvobozen až poté, co sdělí svůj příběh.

Text je předlohou a klíčem k hudbě. Komorousův hudební jazyk využívá jako primární stavební materiál západní temperovaný systém stupnic a koncept akordické harmonie. Nicméně v *No no miya* byl teleologický syntax funkční harmonie nahrazen Komorousovou intuitivní prací s jemnými harmonickými odstíny otevřeného pole všech souzvukových kombinací podle původního teoretického pojetí českého hudebního teoretika Karla Janečka. Výběrem souzvuků a konzistentním vedením hlasů vytváří Komorous vyšší struktury s tajuplnou víceznačností. V rámci tohoto kompozičního systému jsou například akordy dur a moll z tonální hudby jen dvěma možnými trojzvuky z mnoha. Když se v *No no miya* objeví, nesou sebou všechnu historii vázanou na tonální harmonii, ale přesto jsou transformovány. Nepřinášejí již afektivní nebo funkční význam expresivního tonálního systému. Nesou váhu dějinného napětí, ale přesto znějí podivně nově.

Jako příklad může sloužit sled akordů, který zpívá chór, když Mijasudokoro vypráví o smrti korunního prince [Zemřel/ rudý svah/ (jaká bolest)/ bílá zář/ žlutá mlha/ zaprášených kostí]. Tonální očekávání je rozloženo v prizmatickou sekvenci procházející G dur, g moll, H dur a čtyřzvuk f-as-a-c. Poslední jmenovaný akord může být vnímán dvěma způsoby – jako durový, nebo jako mollový – a přesto má svou osobitou vůni. Úprava komplexních souzvuků je určujícím aspektem této opery, je prostředkem, jímž Komorous vytváří gradace disonancí i průběžnou neurčitost.

Tato čtyřakordová pasáž je vymezena i kontrapunkticky. Tak jako v radikálním kontrapunktu manýristických

1 John MacKay. „Rozhovor s Rudolfem Komorousem“ ex tempore. A Journal of Compositional and Theoretical Research in Music, Vol III/2.Podzim, zima 1985-86.

skladatelů 16. století (např. Gesualdo), i zde vede vokální linie prostá lyrika, setkávající se v nečekaných souzvucích. Není nic zvláštnějšího než to, co jsme si mysleli, že známe. V tomto bodě opery se setkáváme s mystériem smrti – korunní princ se již nemůže vrátit. Ale není zde nostalgie, netruchlí se za minulou nádhrou. Jde spíš o teoreticky provokující, zvukově nádhernou hudbu.

Kompoziční jazyk *No no miya* se živelně zabývá současnou problematikou harmonie a struktury. Tato opera je také jemnou koláží názvů na hudbu jiných kultur nebo historických míst. Barva a melodika opakovaného flétnového nápěvu ve chvíli, kdy waki objeví Nonomija, připomene šakuhači, zdůrazněná repetitivnost tuto melodii lehce vyvolňuje z celkového tahu opery. Větší přerýv představuje klavírní sólo předcházející mezihře. Požitkářská harmonie popové písničky je přerušena asymetrickými a různě posunovanými rytmickými vzorci. Jako podivně proměněný příznak hudby, reflektují rozklížené mechanismy této podivné hrací skříně zjevení Mijasudokoro. Tento moment působí v momentálním hudebním kontextu výrazně nesourodě (formální konfigurace, jež působí jako posun v důsledku asambláže, koláže nebo montáže) a ve výsledku dává danému okamžiku možnost nabýt nový význam.

V hudebním prostředí je snad nejčastějším argumentem proti kompozici prosazování improvizací hudební praxe. Kompozice a improvizace jsou propojené, ne protikladné. Jistě, zápis slibuje uchování řádu a kontroly. Ovšem v rámci neustálého uvažování západní kultury v protikladech, je hudba kladena na stranu nevědomého, iracionálního, těla, ženského, erotického. Všechna hudba, včetně hudby komponované, má potenciál zvrátit západní pojetí sociálního řádu. Je důležité, že tak, jak Mijasudokoro dojde osvobození a proměny na konci opery, hudba se navrátí k tělu, k tanci, k improvizací kvalitě a barvě saxofonu, k extázi, fantasii, přesahu. Hudba prosadí svou neohraničitelnou přítomnost.

Donna Zapf
září 1988

Osobnost skladatele a fagotisty **Rudolfa Komorouse** (1931) nezapadá do prototypu československého skladatele padesátých let. V letech 1946–52 studoval fagot na Pražské konzervatoři a poté v letech 1952–59 na pražské Akademii múzických umění, kde zároveň navštěvoval kompoziční třídu Pavla Bořkovce. Vynikající úspěchy v interpretačních soutěžích mu umožnily působení na univerzitě v čínském Pekingu, kde vyučoval v letech 1959–61 fagot a komorní hru. Ve své kompoziční tvorbě již velmi záhy opouští tradice předválečné novoklasické avantgardy a pouští se do hledání nových možností tvorby. Zajímá se o výtvarné umění a společně s kolegy ze sdružení Šmidrové stojí u počátků akčního umění v bývalém Československu. Po svém návratu do vlasti se stává aktivním účastníkem dění kolem souboru *Musica viva pragensis*. V Komorouse tvorbě z přelomu padesátých a šedesátých let vynikají skladby *Sladká královna* z roku 1962, *Olympia* z roku 1964, *Chamsín*, *Náhrobek Malevičův* a *Mignon* z roku 1965. „Nechci členit hudební větu pauzami, hudební skladba je pro mne dobou ticha přerušovaného hudbou.“ Zřejmá redukce hudebního materiálu na nejzazší minimum byla pro evropské prostředí v daném období něčím zcela mimořádným. I díky svému pobytu v Číně tak Komorous objevuje, jakou moc může mít jeden tón, kolik hudby se dá najít v jednoduchosti, geometrické přesnosti a konečně i v tichu. Od druhé poloviny šedesátých let začíná převládat v jeho tvorbě zájem o techniku koláže, kterou rozvíjí po své emigraci v roce 1969.

Prvním místem, kde Rudolf Komorous vyučoval, byla paradoxně MacAllester College v Minneapolisu v USA (1970–71), kam byl doporučen Johnem Cagem. Pak přijímá nabídku učit na University of Victoria. Působí zde jako profesor skladby a teorie soudobé hudby, zakládá elektronické hudební studio, později reorganizuje oddělení už ve funkci ředitele. Stává se uznávaným a vyhledávaným učitelem skladby, řada jeho studentů patří dnes ke kanadské skladatelské elitě. V letech 1989–94 působí jako ředitel školy pro soudobé umění na Simon Fraser University v nedalekém Vancouveru.

Svou zralou tvorbu dělí Rudolf Komorous do tří období: období minimalismu, období abstrakce, období nové

melodie a nové harmonie. Do prvního období spadají pražské kompozice napsané kolem poloviny 60. let. Do abstraktního období Rudolfa Komorouse můžeme zahrnout šest skladeb z první poloviny 70. let *Bez názvu*, založených na permutačních principech. Třetí období nových melodií a nových harmonií už naznačil Komorous v dřívější skladbě York z roku 1967. Do této starší doby patří také jeho opera z let 1964-66, *Lady Blancarosa*. Jeho klavírní skladby nahráli např. Cornelius Cardew, Eve Egoyan (WU pro klavír sólo z let 2002–03), Frederic Rzewski. Jeho skladatelské aktivity výrazně podporovalo Canadian Music Centre. Od doby své emigrace v roce 1968 se Rudolf Komorous do České republiky nikdy nevrátil.

Petr Kotík – viz strana 37

Jiří Nekvasil (1962) absolvoval studium operní režie na hudební fakultě AMU. V roce 1988 založil spolu se scénografem Danielem Dvořákem experimentální operní studio Opera Furore. O dva roky později byli oba jako intendanty pověřeni řízením Komorní opery Praha, kterou reorganizovali na Operu Mozart. Od roku 1998 působil jako umělecký šéf, dramaturg a režisér ve Státní opeře Praha. V letech 2002-06 zastával post šéfa opery Národního divadla v Praze. Od 1. 1. 2010 je ředitelem Národního divadla moravskoslezského. V divadle režíroval přes osmdesát převážně operních inscenací nejen na předních českých scénách, ale také v zahraničí. Přes široký stylový rozsah inscenovaného repertoáru je dlouhodobě v centru jeho zájmu především hudba 20. století a soudobá tvorba, na řadě scénických projektů se podílel rovněž autorsky. Z divadelních inscenací z poslední doby je možno zmínit opery: *Život prostopášníka* Igora Stravinského, *Cardillac* Paula Hindemitha, *Julietta* Bohuslava Martinů, *Armida* Antonína Dvořáka a *Mirandolina* Bohuslava Martinů. Je spoluautorem a zároveň režisérem opery *Zítřka se bude...*, kterou napsal spolu s Alešem Březinou pro pěvkyni Soňu Červenou a uvedl v Divadle Kolowrat v roce 2008. Tato inscenace byla v anketě Divadelních novin a Cen Alfréda Radoka vyhodnocena jako operní inscenace roku 2008. Vedle práce v divadle spolupracuje jako režisér

téměř 20 let také s Českou televizí; podílí se především na tvorbě hudebních pořadů (přes 130 režii). Jeho filmová zpracování děl B. Martinů *Podivuhodný let* a *Slzy nože* získala významné ceny. Jiří Nekvasil po setkání s Petrem Kotíkem a na základě zkušeností z Ostravských dní 2011 byl jedním z iniciátorů vzniku festivalu NODO – Dny nové opery Ostrava (2012).

David Bazika (1974) studoval na Fakultě architektury ČVUT a na DAMU – na katedře scénografie. Svou činnost dělí mezi práce pro televizi, film, architekturu, scénické expozice a především divadelní scény. Spolupracoval přibližně na padesáti inscenacích, na velkých i malých jevištích v Praze, Ostravě, Brně, Olomouci, Plzni a dalších scénách. Nejčastěji spolupracuje s režiséry Radovanem Lipusem, Jurajem Deákem, Štěpánem Páclem, Václavem Klemensem, Jiřím Nekvasilem (*Armida* Antonína Dvořáka, *Werther* Julese Masseneta a *Čertova stěna* Bedřicha Smetany), Januszem Klimszou, Michalem Langem, Davidem Drábkem a dalšími. Od sezóny 2009/2010 je scénografem a šéfem výpravy Národního divadla moravskoslezského v Ostravě. Podílel se na realizaci prvního bienále NODO (2012).

Jurij Galatenko – viz strana 26

Lucie Burešová je absolventkou HAMU (obor Taneční věda) a Filozofické fakulty UK (obor Japonská studia), v současnosti posluchačka doktorandského studia taneční vědy HAMU. Kromě taneční publicistiky a produkce se věnuje soustavně antropologickému výzkumu japonského tance, absolvovala dlouhodobé stáže na univerzitě v Kanazawě a v Cukubě, kde studovala japonské žánry nō, kjógen, bujō i butō u slavných mistrů oboru. Zúčastňuje se mezinárodních tanečních a etnologických konferencí (ČR, Norsko, Japonsko, Irsko), přednáší o japonském divadle na FFUK (Ústav dálného východu). Od roku 2011 je asistentkou režie Opery Národního divadla v Praze, od roku 2012 tajemnicí katedry tance HAMU a šéfredaktorkou internetového časopisu Taneční aktuality.cz.

Maďarská zpěvačka **Katalin Károlyi** původně studovala hru na housle, později studovala zpěv u Noëlle Barker a Julie Hamari. Spolu s Rachel Yakar a René Jacobsem založila Studio Versailles Opéra. Od té doby se zaměřuje na repertoár barokní opery, komorní a soudobou hudbu. Zpívala pod taktovkou světově známých dirigentů jako je Yehudi Menuhin, William Christie, Philippe Herreweghe, Laurence Equilbey, Paul van Nevel, Peter Srottner, Bernard Tétu, Roland Hayrabedian a David Robertson. V roce 2000 pro ni a Amadinda Percussion Group složil György Ligeti písňový cyklus *Síppal, dobbal, nádihegedüvel*, který zazněl také na Ostravských dnech 2009. Nahrávka této skladby se souborem Amadinda vyšla u Teldec Classics v rámci Ligetiho kolekce. V sezóně 2010-11 měla na programu Beriovy a Ligetiho skladby se Seoul Philharmonic, nové dílo *Jos van den Putte* s Asko Schoenberg Ensemble a *Síppal, dobbal, nádihegedüvel* s Ars Nova. S Los Angeles Philharmonic se zúčastnila festivalu organizovaného Thomasem Adésem, kde byly zařazeny *Síppal, dobbal, nádihegedüvel*, Stravinského *Svatba* a nová opera Geralda Barryho na motivy hry Oscara Wilda *Jak je důležité mítí Filipa*. Na prvním biennále festivalu NODO / Dny nové opery Ostrava 2012 se představila v opeře *Infinito nero* Salvatore Sciarrina a společně s Martou Herr v díle *Europa 5* Johna Cageho.

Jeffrey Gavett – viz strana 39

Josef Kaluža patří ke kmenovým hercům Komorní scény Aréna. Můžeme jej vidět v inscenacích *Dezertér z Volšan*, *Krajní meze* nebo *Hráči*.

Po-Ju Lin (Taiwan) je demisolistou souboru baletu Národního divadla moravskoslezského. Je absolventem Národní univerzity umění v Taipei. Získal roční stipendium na Kirov Academy of Ballet of Washington D. C. V NDM účinkuje v *La Sylphide* (James), *Labutím jezeře*, (Rothbart) nebo baletu *Po zarostlém chodníčku* v choreografii Jiří Kyliána (Beige duet).

Canticum Ostrava – viz strana 27

Ostravská banda – viz strana 13

No no miya

PRELUDE

PART I

INTERLUDE *The Narration*

PART II

CONCLUSION *The Dance*

The opera *No no miya* is freely adapted from the Japanese Noh play of the same name. The original libretto, by composer Rudolf Komorous, incorporates texts from additional Japanese and Chinese sources. The style is poetic and imagistic and represents a strong personal response to the highly refined yet emotionally charged quality of the classical Noh theatre.

No no miya belongs to the third of five categories of Noh plays, one that features idealized beauty personified as woman; in this case the person is the ghost of Lady Rokujo. Lady Rokujo was the middle-aged but still youthful widow of a prince. She had a tumultuous love affair with the prince's younger half-brother, the famous Shining Prince Genji. Based on Lady Murasaki's early eleventh-century romance, *The Tale of Genji*, the play recalls in an autumnal mood episodes from two chapters of the book. It tells of a travelling monk (the Waki, or supporting actor in the Noh play) who visits the "Meadow Shrine", the scene of the fictional last meeting between Lady Rokujo and her younger princely lover. It relates how the monk meets an unidentified woman (the Shite, or main actor in the play), who apparently lives near the Meadow Shrine and returns every year on the anniversary of the lady and her lover's meeting to purify the grounds.

Rudolf Komorous (1931) is a Czech composer, now resident in Canada, of mostly orchestral and chamber works, which have been performed throughout Europe and North America. Prof. Komorous studied bassoon with Karel Pivoňka at the Pražská konzervatoř – Prague Conservatory from 1946-52, then studied bassoon with Karel Pivoňka and composition with Pavel Bořkovec at the Akademie múzických

umění v Praze – Academy of Performing Arts in Prague from 1952-59. Among his honours is First Prize in an international competition in Geneva (1957, as a bassoonist). He is also active in other positions. He performed as first bassoonist in the orchestra of the Státní opera Praha – State Opera in Prague from 1952-59 and 1961-68. Komorous' involvement with the Czech avant-garde in the 1950s and '60s led to a close association with painters, sculptors, and writers. This circle, known as the "Šmidra Group", was influenced by Dada and surrealism. He co-founded the ensemble for contemporary music *Musica Viva Pragensis* in 1961 and performed as its bassoonist from 1961-68. He taught bassoon and chamber music at the Central Conservatory of Music in Beijing from 1959-61 and lectured at Macalester College in Saint Paul, Minnesota in 1970-71. He taught at the University of Victoria in British Columbia from 1971-89, where he became Professor of Composition and Theory and later served as director of the School of Music. He served as director of the School for the Contemporary Arts of Simon Fraser University in British Columbia from 1989-94. Prof. Komorous has lived in Canada since 1969. Komorous has an extensive catalogue of works for orchestra (5 symphonies), solo instruments, voice, and ensembles. He also worked in the field of electronic music. His compositions have been featured at music festivals including the Venice Biennale, Warsaw Autumn, Donaueschingen, and Prague Spring.

Petr Kotík – see page 41

Jiří Nekvasil (1962) graduated from the Music Faculty of the Academy of Performing Arts in Prague, where he studied opera directing. In 1988, with the set designer Daniel Dvořák, he established an experimental opera company, *Opera Furore*. Two years later they became stage managers of the Chamber Opera Prague, which they transformed into *Opera Mozart*. In 1998, Jiří Nekvasil began work for the State Opera Prague as artistic director, dramatic adviser, and stage director. Between 2002 and 2006 he was the Artistic Director of the National Theatre Opera in Prague.

Since January 1, 2010, he has been the Director of the National Moravian-Silesian Theatre. He has directed more than eighty performances, mainly operas, on Czech stages as well as abroad. In spite of the large span of the repertoire he has staged, his main long-term focus is the music of the 20th century and contemporary works. Among his recent projects are the operas *The Rake's Progress* by Igor Stravinsky, *Cardillac* by Paul Hindemith, *Julietta* by Bohuslav Martinů, *Armida* by Antonín Dvořák, and *Mirandolina* by Bohuslav Martinů. With Aleš Březina, he is the co-author of the opera *Tomorrow there will be...*, which he also directed. It was written for the singer Soňa Červená and staged at the National Theatre in Prague and in Kolowrat Theatre in 2008. In a survey by the Theatre Newspaper and Alfréd Radok's Awards, this performance won the title Best Opera Performance of 2008. Besides his work in theatre, Jiří Nekvasil has also been working as director with Czech TV for almost 20 years, mainly in the preparation of over 130 music programmes. The film adaptations of Bohuslav Martinů's works *An Amazing Fly* and *The Tears of the Knife* received important awards. After meeting Petr Kotík and experiencing Ostrava Days 2011, Jiří Nekvasil initiated the creation of NODO – New Opera Days Ostrava (2012).

David Bazika (1974) studied at the Faculty of Architecture of the Czech Technical University in Prague and the Theatre Faculty of the Academy of Performing Arts in Prague, in the Stage Design Department. He splits his work between television, film, architecture, and stage expositions, with a focus on stage design. He has collaborated on nearly fifty productions, both on large and small stages in Prague, Ostrava, Brno, Olomouc, Pilsen, and elsewhere. His most frequent collaborators are directors Radovan Lipus, Juraj Deák, Štěpán Pácl, Václav Klemens, Jiří Nekvasil (the operas *Armida* by Antonín Dvořák and *Werther* by Jules Massenet), Janusz Klimsza, Michal Lang, David Drábek, and others. Since the 2009/2010 season, he has been the stage designer and the stage set manager of the National Moravian-Silesian Theatre in Ostrava. He took part in the creation of the first season of NODO 2012.

Jurij Galatenko – see page 30

Lucie Burešová graduated from the Music and Dance Faculty of the Academy of Performing Arts in Prague (dance science) and the Faculty of Arts, Charles University in Prague (Japanese studies). She is currently finishing her doctoral work in dance science at the Academy. Besides writing articles on dance and dance production, she is engaged in systematic anthropological research of Japanese dance. She experienced long-term study visits at the universities of Kanazawa and Tsukuba, where she specialized in the Japanese genres of noh, kyōgen, buyō, and butoh with renowned masters of the field. She participates in international dance and ethnological conferences (Czech Republic, Norway, Japan, Ireland) and lectures on Japanese theatre at the Faculty of Arts, Charles University (Institute of East Asian Studies). Since 2011, she has served as assistant director of the Opera of the National Theatre in Prague, and since 2012 as secretary of the Dance Department at the Academy and as editor-in-chief of the Internet journal *Taneční aktualita.cz*.

Born in Hungary, **Katalin Károlyi** began her musical studies on the violin before studying singing with Noëlle Barker and Julia Hamari. She went on to set up the Studio Versailles Opéra with Rachel Yakar and René Jacobs. Since then she has concentrated on repertoire from baroque opera, chamber music, and contemporary music. Katalin Károlyi has sung under the direction of conductors such as Yehudi Menuhin, William Christie, Philippe Herreweghe, Laurence Equilbey, Paul van Nevel, Peter Srotner, Bernard Tétu, Roland Hayrabedian, and David Robertson. In 2000 György Ligeti composed *Síppal, dobbal, nádihegedűvel* for her and the Amadinda Percussion Group, which was performed at Ostrava Days 2009. She gives regular concerts throughout Europe with Amadinda Percussion Group and Ictus Ensemble. During the 2010/2011 season, she sang Berio and Ligeti with the Seoul Philharmonic, a new work by Jos van den Putte with the Asko Schoenberg Ensemble and *Síppal, dobbal, nádihegedűvel* with Ars Nova. She

has also appeared with the Los Angeles Philharmonic in a festival curated by Thomas Adés, which includes performances of *Síppal, dobbal, nádihegedüvel*, Stravinsky's *Les Noces*, and a new opera by Gerald Barry based on *The Importance of Being Earnest*.

Jeffrey Gavett – see page 42

Po-Ju Lin (Taiwan) is a demi-soloist of the National Moravian-Silesian Theatre ballet. He is a graduate of the National Art University in Taipei. He obtained a year scholarship at the Kirov Academy of Ballet of Washington D. C. In the NMST, he performs in *La Sylphide* (James), *Swan Lake* (Rothbart), and the ballet *On an Overgrown Path* with Jiří Kylián's choreography (Beige duet).

Josef Kaluža belongs among the main actors of the Chamber Theatre Arena. He can be seen in the productions *Deserter of Volšany*, *The Utmost Limits*, and *The Players*.

Canticum Ostrava – see page 31

Ostravská banda – see page 20

**MARTIN
SMOLKA**

Sezname, otevři se!
/ The List of Infinity
(2013)

158

[132]

CT

3x - 5x

mf

FACTUM FA'TUM

FA'TUM MORGÁNUM

Narr. (4.-4.)

IN-DUKCE, INDUKCE, FREKVENCE, TRANSFORMACE

3x - 5x

7/8

7/8

7/8

7/8

*) Vyrazení "C" - jako high-hat (jazzové bicí)

164

CT

(JE-N)

JE TO JEN FIKCE

(N—)

FIKCE, FI-CTION

(N—)

SCIENCE FICTION

16. (2.)

Fiii

Narr.

7/8

7/8

7/8

1.

A JE TO

28 / 06

Divadlo Antonína Dvořáka
Antonín Dvořák Theatre

19:00

MARTIN
SMOLKA

Sezname, otevři se!
The List of Infinity

Pocta Umberto Ecovi / Hommage à Umberto Eco
Mluvená opera / Spoken Opera
(2013)

Viz strana / See page 23

The musical score is for the song "Kisah Cinta" by The Four Seasons. It is a full orchestral arrangement with vocal soloists and a chorus. The score is written in 4/4 time and features a mix of instrumental and vocal lines. The lyrics are in Indonesian. The score includes parts for Flute 1, Flute 2, Piccolo 1, Piccolo 2, Violin 1, Violin 2, Viola, Violoncello, Double Bass, and Chorus. The score is in G major and 4/4 time. The tempo is marked "Moderato". The score includes a variety of musical notations, including notes, rests, and dynamic markings. The lyrics are written below the vocal lines. The score is a full orchestral arrangement, suitable for a large ensemble or orchestra.

11

The image displays a page from a musical score for "Hymn of the Lord" by John Rutter. The score is arranged for SATB choir and a large instrumental ensemble. The top section includes staves for Flute (Fl.), Oboe (Ob.), Clarinet (Cl.), Bassoon (Bsn.), Trumpet (Tpt.), Trombone (Tbn.), and Tuba/Euphonium (Tub.). Below these are staves for Violin I (Vln. I), Violin II (Vln. II), Viola (Vla.), Violoncello (Vcl.), and Double Bass (Cb.). The vocal parts are represented by four staves: Soprano (S), Alto (A), Tenor (T), and Bass (B). The lyrics are in Vietnamese, and the score includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings. The page is numbered 10 at the bottom right.

MOJIAO
WANG

<Setkání>
/ <Encounter>
(2014)

**MOJIAO
WANG****<Setkání>
<Encounter>**

(2014)

Libreto / Libretto
Dirigent / Conductor
Režie / Stage Director
Scéna / Stage Designer
Sbormistr / Choirmaster
Jazykový a hudební poradce /
Music and diction coaching
Video

Jane
Mark
Lobsang Dambar
Drolma
Dawa
Lhamo

Canticum Ostrava
Ostravská banda

Weizhong Wang
Ondřej Vrabec
Xinxin Tang
Františka Králíková
Jurij Galatenko

Qin Ding
Kryštof Zika

Hyun Yi Kim
Marty Coyle
Adrian Rosas
Katalin Károlyi
Marta Tománková
Andrea Jurčíková

Ve spolupráci s Multizánrovým centrem současného umění Cooltour / In cooperation with Cooltour – multidisciplinary contemporary arts centre

50 min.

V čínském originále s českými titulky / In Chinese original with Czech subtitles
Světová premiéra, objednávka festivalu / World Premiere, Festival Commission

O opeře <Setkání>

Je ta dlouho zbožňovaná moderní společnost s její omračující vědou a technologií jedinou rozumnou možností, kterou máme? Jsme to my, kdo jsme změnili svět, nebo svět změnil nás? Lze pomoci vědy a technologie opravdu vytvořit svět, v němž budeme spokojeni? Tato opera sleduje projevy různých pojetí lásky a hnutí mysli lidí žijících v odlišných podmínkách. Pokouší se tak probudit naši ostražitost vůči modernímu způsobu života a prozkoumat vnitřní svobodu člověka z jiné perspektivy.

Hlavní role:

Jane: žena, manažerka ve společnosti spravující počítačové sítě

Mark: manžel Jane, síťový inženýr ve vzkvétajícím moderním městě

Lobsang Dambar: tibetský pastevec kolem šedesátky

Drolma, Dawa, Lhamo: tři adoptované Dambarovy dcery

Rozhovor s Mojiao Wang pro Operaplus.cz

O čem je Vaše opera a do jaké míry ovlivnila výběr hlavní interpretky, nebo tomu bylo naopak?

Námětem opery je neočekávané setkání jednoho páru ze Západu v Tibetu. Zaměřuje se na rozdíly v jejich způsobu uvažování a schopnosti přežít.

S představitelkou hlavní role, korejskou sopranistkou Hyun-Yi Kim, jejíž hlas obdivuji, mne pojí velmi blízký osobní vztah. Už jsme spolupracovaly dříve a tato spolupráce mě inspirovala k vytvoření hlavní role právě pro ni.

Libreto Vám napsal Váš otec, básník. Jak spolupráce probíhala?

Výzvu festivalu k napsání opery jsem obdržela, když jsem pobývala v Pekingu. Nejdřív, a neúspěšně, jsem oslovila známého pekingského libretistu. Pak jsem přemluvila k vytvoření libreta svého otce. Můj otec je obchodní podnikatel, ale také básník. S psaním operního libreta neměl žádnou zkušenost, ale, po určitém váhání, mou žádost přijal. Otec má ostrý vhled do problémů současné společnosti a rychle načrtl téma opery. Libreto staví na kontrastu

mezi moderní společností a odkazem tibetské tradice. Otec se učil, jak psát libreto, průběžně, když jsem ho já zpracovávala. Během tří měsíců, než jsme došli k finální verzi, jsme vytvořili nespočet pracovních verzí.

Jaký zájem je v Pekingu o soudobou operu, za předpokladu, že se provozuje?

Soudobá opera se v Pekingu provádí zřídka. V Číně se soudobá hudba obecně vyvíjí velmi pomalu, i když akademickou komunitou je podporována. Široká veřejnost se nezapojuje, nicméně já doufám, že moje opera nakonec v Číně provedena bude, protože se dotýká specificky čínských problémů.

(de)

Mojiao Wang (1982) je čínská skladatelka s velkým zájmem o nejrůznější hudební styly. Od devíti let hraje na klavír a studovala na střední škole Ústřední hudební konzervatoře v Číně. Poté začala studovat klasickou kompozici. Nyní je ve třetím ročníku oboru Skladba na Manhattan School of Music. Učili ji Changyuan Liu, Nils Vigeland, Susan Botti a nyní Reiko Fueting. Mojiao Wang se pokouší si osvojit a prožít různé typy hudby. Také se velmi zajímá o zpěv. Sestavila rockovou kapelu a zkouší i jazzový zpěv. V roce 2012 se účastnila festivalu nové hudby v italské Cortoně (CortonaSessions). Byla rezidentkou na Ostravských dnech 2013, kde zazněla její skladba *Singing about Love* (2013) pro vokální kvartet s kvartetem bicích nástrojů.

Libretista **Weizhong Wang** (1963) žije v čínské provincii Héběia, je otcem skladatelky uváděné opery. Je podnikatelem, ale také všestranným básníkem poezie *Cí a Fu*, zabývá se i prózou a píše satirické eseje. Ve většině svých děl se snaží zachytit psychologická dilemata lidí z nejrůznějších vrstev moderní společnosti.

Režisérka **Xinxin Tang** (1980) je absolventkou hamburské Hochschule für Musik und Theater. Rada pro provádění asijského umění ji pověřila režii své produkce opery *Básník Li Bai* (Li-Po), jako asistentka režie se účastnila také nastudování Tan Dunovy opery *Čaj*.

Roku 2010 se stala Tang Xinxin režisérkou čínského Velkého národního divadla, kde od té doby nastudovala mnoho oper, např. *Turandot*, *Nápoj lásky*, *Carmen*, *Tosca*, *Bludný Holanďan*, *Lohengrin*, *Othello*, *Maškarní ples*, *Nabucco*, *Popelka*, *Lazebník sevillský*, *Italka v Alžíru*, *Bohéma*, *Trubadúr*, *Komedianti* a *Sedlák kavalír*.

Ondřej Vrabec – viz strana 26

Františka Králíková (1993) studuje na DAMU scénografii alternativního a loutkového divadla u prof. Petra Matáska, před tím na stejné škole rok studovala obor Divadelní tvorba v netradičních prostorech. V rámci studia se účastnila několika projektů site – specific, projektu Knowtilus – spojení vědy a umění. Příležitostná scénografická spolupráce u filmů.

Jurij Galatenko – viz strana 26

Sopranistka **Hyun Yi Kim** se narodila a vyrostla v Jižní Koreji. Ve třinácti letech získala hlavní cenu v celonárodní studentské hudební soutěži, kterou pořádalo Ministerstvo kultury Koreje. Absolvovala na Ženské univerzitě Ewha v Soulu (Ewha Woman's University). Svou profesionální kariéru zahájila ještě před ukončením studia, kdy zpívala roli Giannety v *Nápoji lásky* (*L'elisird'Amore*). Zazářila v roli Paminy v *Kouzelné flétně* (*Die Zauberflöte*) a později i jako Papageno v jiné produkci této opery. Účastnila se národního operního turné, kde mohla v nejrůznějších rolích ukázat svůj lyrický a všestranný hlas. Hyun Yi Kim se přestěhovala do Spojených států, kde vystudovala již svůj druhý magisterský stupeň na Manhattan School of Music. Nyní zpívá jako profesionální zpěvačka na mnoha pódii v New Yorku.

Marty Coyle – viz strana 38

Adrian Rosas – viz strana 39

Katalin Károlyi – viz strana 52

Canticum Ostrava – viz strana 27

Ostravská banda – viz strana 13

Introduction

Are the modern society we've long worshipped and its dazzling science and technology the only sound choices for us? Is it that we've changed the world or we've been changed by the world? Can science and technology really create a world we're satisfied with? Through different attitudes towards love and pursuit of mind displayed by people from different living conditions, this opera tries to raise our vigilance about modern life and to explore inner freedom through another perspective.

Roles:

Jane: a senior executive of a network company

Mark: Jane's husband, a network engineer from a flourishing modern city

Lobsang Dambar: a Tibetan herdsman in his sixties

Drolma, Dawa, Lhamo: three adopted girls of Dambar

Mojiao Wang (1982) is a Chinese composer interested in various styles of music. She began playing piano at age 9, and studied composition at the high school of the Central Conservatory of Music in China. She is now in her junior year at the Manhattan School of Music, majoring in composition. She studied with Changyuan Liu, Nils Vigeland, Susan Botti, and now with Reiko Fueting. Mojiao Wang sets out to learn and experience different kinds of music. She is also interested in singing. She has started a rock band and sings jazz as well. She attended the Cortona New Music Festival in Italy in 2012.

Librettist **Weizhong Wang** (1963) lives in Hebei province of China and is the father of the composer of this opera. He is an entrepreneur and a versatile poet, good at Ci and Fu, and engaged in writing prose works as well as satirical essays. In most of his works, he endeavors to represent the psychological dilemma of people in all walks of modern society.

Director **Xinxin Tang** (1980) graduated from Hochschule für Musik und Theater Hamburg. Tang Xinxin served as musical director of *Poet Li Bai*, produced by Asia Performing Arts Council, and as assistant director of Tan Dun's opera *Tea*. In 2010, Xinxin Tang became director of the National Grand Theatre, and has since directed many operas, such as *Turandot*, *L'elisir D'amore*, *Carmen*, *Tosca*, *Der Fliegende Holländer*, *Lohengrin*, *Othello*, *Un ballo in maschera*, *Nabucco*, *La Cenerentola*, *Il Barbiere di Siviglia*, *L'italiana in Algeri*, *La Boheme*, *Il trovatore*, *Pagliacci*, and *Cavalleria rusticana*.

Ondřej Vrabec – see page 30

Františka Králíková (1993) studies Stage Design for Alternative and Puppet Theatre with Prof. Petr Matásek at the Theatre Faculty of the Academy of Performing Arts in Prague. Earlier, she studied Theatre Work in Non-traditional Spaces for a year. In addition to her studies, she has participated in several site-specific projects, the Knowtilus project connecting science and art, and occasionally as a stage designer for film.

Jurij Galatenko – see page 30

Soprano **Hyun Yi Kim** was born and raised in South Korea. At age 13, she won the Grand Award at the Korea Ministry of Culture Nationwide Student Music Competition. She graduated from Ewha Women's University with both her Bachelor and first Master's degree. Starting her professional career even before graduating, she performed as Giannetta alongside her professor in *L'elisir d'Amore*. She starred as Pamina in *Die Zauberflöte*, and later as Papagena in another production of *Die Zauberflöte*. When participating in a national tour of the opera, she sang both roles showcasing her lyrical yet bright, versatile voice. Hyun Yi Kim moved to the United States and received her second Master's

degree in 2013 from the Manhattan School of Music. She now performs on various stages as a professional singer in New York.

Marty Coyle – see page 42

Adrian Rosas – see page 43

Katalin Károlyi – see page 55

Canticum Ostrava – see page 31

Ostravská banda – see page 20

Doprovodný program / Accompanying Events

05 / 06 Antikvariát a klub Fiducia / 19:00

Josef Jařab: Gertrude Steinová

Moderovaná diskuse / Discussion

10 / 06 Antikvariát a klub Fiducia / 18:00

**Zdenka Švarcová a Lucie Burešová:
Japonská literatura a divadlo**

Moderovaná diskuse / Discussion

19 / 06 Nové koupelny (Národní kulturní památka Důl Hlubina) / 19:00

Miro Tóth a Michal Paľko: Zub za zub

Jednoaktová video opera pro sólistu, předsamplovaný sbor obyvatel Banské Štiavnice, extenzivní vokál, cimbál a soprán saxofon / One-act video opera for soloist, samples from choir of people of Banská Štiavnica city, voice, dulcimer, and soprano saxophone

22 / 06 PLATO – platforma (pro současné umění) Ostrava / 10:30

Apples to Apples

Hudební workshop pro děti se String Noise (New York) / Children's workshop with String Noise (New York)

Národní divadlo moravskoslezské

(NDM, založeno 1919) je největším a nejstarším profesionálním divadlem v Ostravě a zároveň největší kulturní institucí zřizovanou tímto statutárním městem. Jako jediné v Moravskoslezském kraji má čtyři umělecké soubory – operu, činohru, balet a operetu/muzikál, které hrají pravidelně na dvou stálých scénách: v Divadle Antonína Dvořáka a Divadle Jiřího Myrona. NDM v rámci sezóny uvádí až 20 premiér nových titulů a odehraje více než 500 představení ročně. Od 1. 1. 2010 je ředitelem Národního divadla moravskoslezského Jiří Nekvasil.

Operní dramaturgie se od roku 2010 systematicky a programově věnuje uvádění děl 20. století. Ze světového repertoáru to byl *Cardillac* Paula Hindemitha (2011), *Život prostopášníka* Igora Stravinského (2012), z české tvorby 20. století je věnována pozornost dílům Bohuslava Martinů – *Ariadna* (2010) a *Mirandolina* (2013) a zejména pak operám Leoše Janáčka – *Šárka* (2010), *Její pastorkyňa* (obnovená premiéra 2011), *Věc Makropulos* (2012) a *Káťa Kabanová* (2012).

NDM se dnes řadí ke špičce české opery – *Armida* Antonína Dvořáka a *Mirandolina* Bohuslava Martinů byly v roce 2012 a 2013 součástí programu „Operní sezóna“ Evropské vysílací unie (European Broadcasting Union), který přejalo 15 národních rozhlasových stanic EBU, včetně sítě veřejnoprávních rozhlasů Severní Ameriky a Japonska.

K budoucím projektům z děl 20. a 21. století patří: Pocta Johnu Cageovi a Merce Cunninghamovi (září 2014) – v koprodukcí s Ostravským centrem nové hudby a Národním divadlem v Praze
Leoš Janáček: *Výlety páně Broučkovy* (podzim 2014)
Sergej Prokofjev: *Ohnivý anděl* (únor 2015)
Jan Klusák: *Filoktétés* (jaro 2015) – v koprodukcí s Národním divadlem v Praze a Pražským jarem

NDM se ve spolupráci s Ostravským centrem nové hudby koprodukčně podílelo na těchto projektech:
John Cage: *Europera 5* (NODO 2012)
František Chaloupka: *Eva a Lilith* (NODO 2012)
Salvatore Sciarrino: *Infinito nero* (NODO 2012)
Salvatore Sciarrino: *La porta della legge* (NODO 2012, ve spolupráci s Wuppertaler Bühnen)
Salvatore Sciarrino: *Lohengrin* (Ostravské dny 2013)
univalse to witness – taneční projekt na hudbu Johna Cage (Ostravské dny 2013)

Národní divadlo moravskoslezské je členem mezinárodní asociace operních divadel a festivalů Opera Europa, sdružující 135 členů z 36 zemí. V listopadu tohoto roku se bude v Brně a Ostravě konat konference této asociace, kterou v minulosti hostily operní domy v Londýně, Vídni, Lyonu, Mnichově nebo Moskvě.

The National Moravian-Silesian Theatre

(NMST, founded 1919) is the biggest and oldest professional theatre in Ostrava and at the same time the biggest cultural institution established by this statutory city. It is the only theatre in the Moravian-Silesian region that has four artistic companies – opera, drama, ballet, and operetta/musical – regularly performing at two permanent locations: in the Antonín Dvořák Theatre and the Jiří Myron Theatre. Within a single season, NMST presents as many as 20 premieres of new titles and gives more than 500 performances. Since January 1, 2010, Jiří Nekvasil has been the director of the National Moravian-Silesian Theatre.

Since 2010, the theatre's opera dramaturgy has systematically and deliberately focused on 20th century works. This repertoire has included Paul Hindemith's *Cardillac* (2011) and *The Rake's Progress* by Igor Stravinsky (2012), and, of Czech 20th century works Bohuslav Martinů's *Ariadna* (2010) and *Mirandolina* (2013) and especially the operas by Leoš Janáček, *Šárka* (2010), *Jenufa* (restored premiere 2011), *The Makropoulos Affair* (2012), and *Katya Kabanova* (2012).

At present, NMST belongs among the top Czech opera houses; in the years 2012 and 2013, *Armida* by Antonín Dvořák and *Mirandolina* by Bohuslav Martinů participated in the European Broadcasting Union program "Opera Season," which was broadcast by 15 national radio stations of EBU including North American and Japanese public radio networks.

Among future 20th- and 21st-century projects are: Tribute to John Cage and Merce Cunningham (September 2014) – in co-production with the Ostrava Center for New Music and the National Theatre in Prague
Leoš Janáček: *The Excursions of Mr. Brouček* (autumn 2014)
Sergei Prokofiev: *The Fiery Angel* (February 2015)
Jan Klusák: *Philoctetes* (spring 2015) – in co-production with the National Theatre in Prague and Prague Spring

NMST has co-produced the following projects in cooperation with the Ostrava Center for New Music:
John Cage: *Europera 5* (NODO 2012)
František Chaloupka: *Eva and Lilith* (NODO 2012)
Salvatore Sciarrino: *Infinito nero* (NODO 2012)
Salvatore Sciarrino: *La porta della legge* (NODO 2012, in cooperation with Wuppertaler Bühnen)
Salvatore Sciarrino: *Lohengrin* (Ostrava Days 2013)
univalse to witness – dance project with music by John Cage (Ostrava Days 2013)

The National Moravian-Silesian Theatre is a member of Opera Europa, an international association of opera theatres and festivals unifying 135 members from 36 countries. This November, a conference of this association will take place in Brno and Ostrava; in the past it has been hosted by the opera houses in London, Vienna, Lyon, Munich, and Moscow.

Ostravské centrum nové hudby (OCNH)

vzniklo v roce 2000 s cílem pořádat bienále Ostravské dny: Institut a Festival nové hudby (poprvé v roce 2001). Třítýdenní Ostravské dny vytvářejí pracovní prostředí pro mladé skladatele se zaměřením na práci s orchestrem (rezidenčními orchestry Ostravských dnů jsou Janáčkova filharmonie Ostrava, Ostravská banda a dále pěvecký sbor Canticum Ostrava). Ostravských dnů se v průběhu sedmi bienále (od roku 2001 do roku 2013) zúčastnilo 203 mladých hudebníků (rezidentů - studentů Institutu) z 33 zemí světa. Vyvrcholením Ostravských dnů je vždy festival trvající déle než týden (v roce 2013 se konal od 16. do 31. srpna, obsáhl 18 koncertů s více než 80 současnými díly zahrnujícími 27 světových premiér).

Ostravské dny jsou největší akcí svého druhu v České republice. OCNH pořádá koncerty i mimo Ostravské dny, zejména ve spolupráci s Janáčkovou filharmonií Ostrava a řadou významných festivalů, organizuje koncertní turné a koncerty Ostravské bandy v Evropě i USA, vydává odborné publikace, kompaktní disky s live nahrávkami z festivalů Ostravských dnů a DVD dokumenty, které prezentují prostředí Ostravských dnů (2007, 2009, 2011, 2013). Od roku 2012 pořádá OCNH ve spolupráci s Národním divadlem moravskoslezským festival soudobé opery NODO (New Opera Days Ostrava / Dny nové opery Ostrava). OCNH rovněž založilo archiv notových materiálů a hudebních nosičů (Knihovna města Ostravy – hudební oddělení). OCNH má sídlo v Ostravě a New Yorku.

Ostrava Center for New Music (OCNM)

was founded in 2000 with the mission to produce the Ostrava Days New Music Institute and Festival in Summer 2001. The three-week Ostrava Days Institute provides a working environment for young composers, with a focus on works for orchestra. The resident ensembles include the Janáček Philharmonic Orchestra, international chamber orchestra Ostravská banda, and mixed choir Canticum Ostrava. Ostrava Days has included, throughout six biennial events (2001–2013), 203 emerging composers and musicians (resident-students of the Institute) from 33 countries. It culminates in a week-long festival, the largest event of its kind in the Czech Republic, which in 2013 (August 16–31)

included 18 concerts with more than 80 contemporary works. OCNM also produces concerts outside of Ostrava Days, in cooperation with the Janáček Philharmonic Orchestra and with other international festivals, including concerts by Ostravská banda in both Europe and the USA. OCNM publishes CD recordings of live performances, and DVD documentaries (2007, 2009, 2011, 2013) of the working environment at Ostrava Days, and maintains an archive of sheet music and CDs (Ostrava City Library, Music Department). In 2012, OCNM cooperated with the National Moravian-Silesian Theatre in Ostrava on the first biennial festival NODO – New Opera Days Ostrava. OCNM has offices in Ostrava and New York.

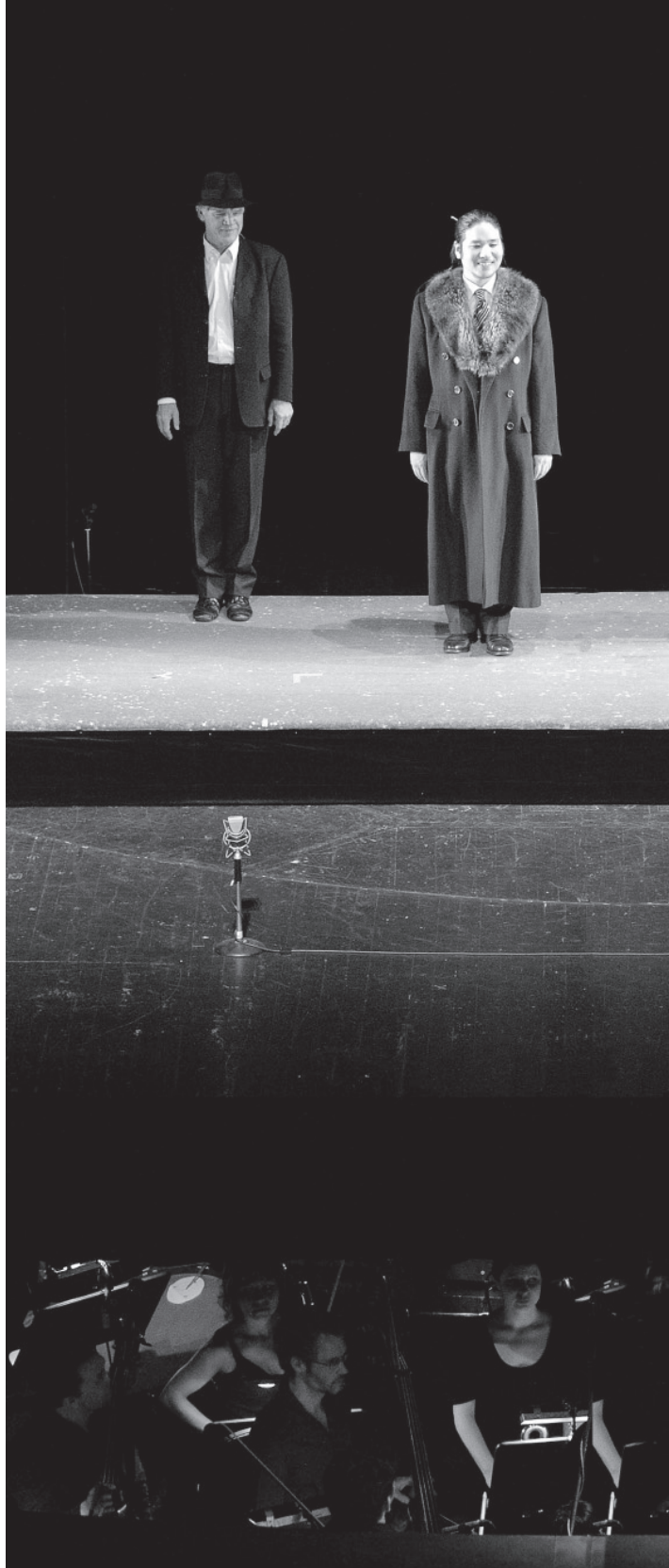
OSTRAVSKÁ BANDA

Daniel Havel, flétna / Flute (Praha)
Malgorzata Hlawsa, flétna / Flute (Katowice)
Jan Souček, hoboje / Oboe (Praha)
Irvin Venyš, klarinet / Clarinet (Praha)
Stefanie Liedtke, fagot / Bassoon (Amsterdam)
Daniel Costello, lesní roh / Horn (Dessau)
Bohdan Hilash, saxofon / Saxophone (New York)
Thomas Verchot, trubka / Trumpet (New York)
Magnus Nilsson, trombon / Trombone (Amsterdam)
Alexandr Starý, klavír / Piano (Ostrava)
Ivana Dohnalová, harfa / Harp (Ostrava)
Tamas Schlanger, bicí / Percussion (Budapešť)
Adam Maros, bicí / Percussion (Budapešť)
Conrad Harris, housle / Violin (New York)
Pauline Kim Harris, housle / Violin (New York)
David Danel, housle / Violin (Praha)
Eszter Krulik, viola / Viola (Budapešť)
Juraj Madari, viola / Viola (Bratislava)
Matthias Lorenz, violoncello / Violoncello (Dresden)
František Výrostko, kontrabas / Contrabass (Bratislava)
Anton Jaro, kontrabas / Contrabass (Bratislava)

Hosté / Guest Musicians

Edyta Fil, flétna / Flute (Lublin)
Jan Garláthy, lesní roh / Horn (Ostrava)
Šimon Pavlík, trombon / Trombone (Olomouc)
Martin Zavodan, tuba / Tuba (Praha)
Jaroslav Šťastný, klavír / Piano (Brno)
Gabor Pusztai, bicí / Percussion (Budapešť)
Anna Veverková, housle / Violin (Praha)
Marco Čaňo, housle / Violin (Ostrava)
Marta Hujerová, housle / Violin (Ostrava)
Peter Barsony, viola / Viola (Budapešť)
Balazs Kantor, violoncello / Violoncello (Budapešť)
Paulina Glacová, violoncello / Violoncello (Ostrava)
Ivan Kožušník, basová kytara / Bass Guitar (Ostrava)

Salvatore Sciarrino *La porta della legge* – NODO 2012

Mediační partneri
Media Partners

Moravskoslezský
kraj

OSTRAVA!!!

PLATO

platforma (pro současné umění)

platform (for contemporary art)

Ostrava

Vladimír Houdek *Kanoucí šíře* *The Trickling Expanse*

15 05 — 31 08 2014

Markus Copper *Kursk*

29 05 — 17 08 2014

Galerie města Ostravy

Multifunkční aula Gong

Multifunctional auditorium Gong

Dolní Vítkovice, Ruská 2993, Ostrava – Vítkovice

Po–Ne, 10–18 h, Vstup volný

Mon–Sun, 10 a.m.–6 p.m., Free entrance

www.plato-ostrava.cz

Projekt je realizován díky dotaci statutárního města Ostrava
The project is supported by the City of Ostrava

Opera PLUS

Váš informační portál o operě,
baletu a vážné hudbě

www.operaplus.cz

Telefonotéka

pondělí–pátek | 9.50–11.30

Živě vysílaný hudebně
a kulturně-publicistický pořad
s nahrávkami především
klasické hudby

Hudební fórum speciál

pátek | 23.15–1.00

Autorsky moderovaný
publicistický pořad plný
hostů věnovaný soudobé hudbě

klasická hudba, jazz a world music
HARMONIE

**jsou vaše oči
do světa klasické hudby**

Kontakt a předplatné: nakladatelství Muzikus, Novákových 8, 180 00 Praha 8
e-mail: infoh@muzikus.cz, tel.: 266 311 701, 266 311 703, fax: 284 820 127

on-line na <http://www.casopisharmonie.cz>

PŘEDPLATNÉ 2014/2015

V PRODEJI OD 14. 4. 2014!

OSTRAVA!!!

PREMIÉRY 2014/2015

OPERA

Leoš Janáček
VÝLETY PÁNĚ BROUČKOVY 16. 10. 2014
Gaetano Donizetti
MARIA STUARDA 18. 12. 2014
Sergej Prokofjev
OHNIVÝ ANDĚL 26. 2. 2015
Jan Klusák
FILOKTĚTÉS 14. 5. 2015
Umberto Giordano
ANDREA CHÉNIER 18. 6. 2015

ČINOHRA

Bohumil Hrabal – Jiří Janků – Petr Svojtka
POSTŘÍŽINY 6. 11. 2014
Herman Koch – Kees Prins
VEČEŘE 13. 11. 2014
Marek Pivovar – Dagmar Radová – Ivan Buraj
ODSUN!!! 22. 1. 2015
Felicia Zeller
ROZHOVORY S ASTRONAUTY 23. 1. 2015
Molière
ŠKOLA ŽEN 19. 3. 2015
Christopher Marlowe
DOKTOR FAUSTUS 26. 3. 2015
Francis Scott Fitzgerald
VELKÝ GATSBY 11. 6. 2015

BALET

Bogdan Pawłowski – Witold Borkowski
SNĚHURKA A SEDM TRPASLÍKŮ 12. 10. 2014
Carl Orff & Johann Sebastian Bach
CARMINA BURANA & BAROCCO 15. 1. 2015
Sergej Prokofjev
POPELKA 23. 4. 2015

OPERETA/MUZIKÁL

Karel Jaromír Erben – Pavel Helebrand
KYTICE 14. 9. 2014
Eduard Künneke – Herman Haller – Rideamus
BRATŘÁNEK Z BATÁVIE 2. 10. 2014
Jule Styne – Bob Merrill – Isobel Lennart
FUNNY GIRL 4. 12. 2014
Andrew Lloyd Webber – Don Black
– Christopher Hampton
SUNSET BOULEVARD 19. 2. 2015
Zdeněk Merta – Jiří Žáček
PTÁKOVINY PODLE ARISTOFANA 30. 4. 2015

www.ndm.cz

ARCHIV OSTRAVSKÉHO CENTRA NOVÉ HUDBY

Více než **700 CD** Feldman, Cage, Kotík, Lucier, Wolff, Ligeti, Andriessen, Sciarrino, Smolka, Lang, Ustwolskaja, Xenakis, Varèse, Rihm, Neuwirth, Vitková... v Knihovně města Ostravy — hudebním oddělení

www.kmo.cz

Více než **1500 partitur** a **250 knih**
k dispozici po předchozí domluvě na:

info@newmusicostrava.cz

Národní divadlo moravskoslezské
a Ostravské centrum nové hudby
uvádí hudebně–taneční performance
k 50. výročí vystoupení
skupiny Merce Cunninghama
(Merce Cunningham Dance C.)
v České republice

Merce CUNNINGHAM
John CAGE ★ Robert RAUSCHENBERG
PRAHA ★ OSTRAVA ★ 1964

24 ★ 09 NDM Ostrava

28 ★ 09 ND Praha

★ 2014

OSTRAVSKÉ CENTRUM NOVÉ HUDBY
OSTRAVA Centre for New Music

John Cage *Concert for Piano and Orchestra*
Christian Wolff *Changing the System*
Toshi Ichiyanagi *Activities for Orchestra*

Ostravská banda, Petr Kotík, Daniel Squire, Nicole Morel a balet NDM

OSTRAVA DAYS Reports

Transkripce přednášek (in English)

Lucier, Wolff, Kotík, Lang, Andriessen, Glass, Smolka, Niblock, Saariaho...

DVD dokumenty
o OSTRAVSKÝCH DNECH

CD Music of **OSTRAVA DAYS** Live

www.newmusicostrava.cz

Za hlavní finanční podpory

OSTRAVA!!!

 ernst von siemens
music foundation

 MINISTERSTVO
KULTURY

 Nadace
Zdeňka Bakaly

vzdělání je nejlepší investice

 Moravskoslezský
kraj

 DEUTSCH-TSCHECHISCHER
ZUKUNFTSFONDS
ČESKO-NECKÝ
FOND BUDOUCNOSTI

 Státní fond kultury ČR

 NADACE ČEZ

 2014
rok české hudby

Hlavní mediální partneři

 Vltava
Český rozhlas

 HARMONIE

 Opera
PLUS

Partneři

 US
embassy

 Mercure
Hotel Mercure
OSTRAVA CENTER

 OSTRAVA!!!
MORAVSKÁ OSTRAVA
A PŘÍVOZ

 Ostravské vodárny
a kanalizace a.s.

 euroawk
THE GREAT OUTDOORS.

 f

Národní divadlo

 f

Mediální partneři

his
VOICE

 A2
Kulturní divadélko

 FULLMOON
MUSIC MAGAZINE

 DN
Dobrá noc

host

Ve spolupráci

FIDUCIA

 COOLTOUR

 SCHWETZINGER
SWR FESTSPIELE

PLATO

Národní divadlo moravskoslezské / The National Moravian-Silesian Theatre
příspěvková organizace statutárního města Ostrava / Allowance Organization of the City of Ostrava
Jiří Nekvasil, ředitel / Director

Robert Jindra, hudební ředitel opery / Musical Director of the Opera Company

Realizace NODO / NODO was organized with help from:
Valerie Hendrychová, produkce opery / Opera Production Manager
Martina Klézlová, mimořádné projekty / Special Projects
Čs. legií 148/14, 701 04 Ostrava, Czech Republic, email: info@ndm.cz, www.ndm.cz

OSTRAVSKÉ CENTRUM NOVÉ HUDBY
OSTRAVA CENTER FOR NEW MUSIC

Ostravské centrum nové hudby / Ostrava Center for New Music
spolek / Nonprofit Organization
Petr Kotík, umělecký ředitel / Artistic Director
Renáta Spisarová, výkonná ředitelka / Executive Director
Kristýna Konczyna, manažerka / Manager, Ostrava office
Dita Eibenová, propagace a komunikace / marketing and communication, NODO
Václav Strýček, produkce / Production, NODO
Dr. Šmerala 2, 702 00 Ostrava, Czech Republic, tel., fax: + 420/596 203 426
email: info@newmusicostrava.cz, www.newmusicostrava.cz

Inés Thiebaut, Manager, New York office
25 Columbia Place, Brooklyn, NY 11201, USA
Tel: +718/488 76 59, Fax: +718/243 09 64, email: pksem@semensemble.org

OSTRAVSKÉ DNY / OSTRAVA DAYS 2015

Institut 10. – 30. 8. 2015

Festival 21. – 29. 8. 2015

Vydává Ostravské centrum nové hudby / Published by Ostrava Center for New Music | © Ostravské centrum nové hudby, 2014 |

Redakce / Editors: Dita Eibenová, Kristýna Konczyna, Renáta Spisarová |

Foto / Photography: Martin Popelář, Martina Pipprich, archiv OCNH | Design: Šigut |

Překlady / Translations: Iva Oplíštilová, Vlasta Reittererová | Korektury / Czech Revision: Marie Chovancová |

Revize anglických překladů / English Revision: Ben Richter | Sazba a zlom: Petr Kwašný, Upgrade CZ s.r.o. | Tisk: GRAFICO |

Poděkování Schwetzingen SWR Festspiele za spolupráci na textech k programu. / Thanks to Schwetzingen SWR Festspiele for contributions to the program brochure.

Předáno do tisku 17. 6. 2014

OSTRAVSKÉ CENTRUM NOVÉ HUDBY
OSTRAVA CENTER FOR NEW MUSIC

NÁRODNÍ DIVADLO
MORAVSKOSLEZSKÉ